

การศึกษาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา
ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี

A STUDY OF ACADEMIC ADMINISTRATION OF THE SECONDARY
SCHOOLS IN MUANG DISTRICT, PATHUMTHANI PROVINCE

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตาม
หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
วิทยาลัยครุสุริยเทพ

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยรังสิต
ปีการศึกษา 2562

**A STUDY OF ACADEMIC ADMINISTRATION OF THE SECONDARY
SCHOOLS IN MUANG DISTRICT, PATHUMTHANI PROVINCE**

BY

KANNIKA KOSANTHIA

A THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT

OF THE REQUIREMENTS FOR

THE DEGREE MASTER OF EDUCATION

IN EDUCATIONAL ADMINISTRATION

SURYADHEP TEACHERS COLLEGE

GRADUATE SCHOOL, RANGSIT UNIVERSITY

ACADEMIC YEAR 2019

วิทยานิพนธ์เรื่อง

การศึกษากิจการงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา
ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี

โดย
กรรณิกา โกสสันเทียะ

ได้รับการพิจารณาให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

มหาวิทยาลัยรังสิต
ปีการศึกษา 2562

รศ.ดร.เพชรวิทย์ จันทร์ศิริสิริ
ประธานกรรมการสอบ

ดร.วัลลภา เถลิมวงศาเวช
กรรมการ

ดร.จตุติศ คัญทัพ
กรรมการและอาจารย์ที่ปรึกษา

บัณฑิตวิทยาลัยรับรองแล้ว

(ผศ.ร.ต.หญิง ดร.วรรณิ์ สุขสาตร)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

7 สิงหาคม 2562

Thesis entitled

**A STUDY OF ACADEMIC ADMINISTRATION OF THE SECONDARY
SCHOOLS IN MUANG DISTRICT, PATHUMTHANI PROVINCE**

by

KANNIKA KOSANTHIA

was submitted in partial fulfillment of the requirements
for the degree of Master of Education in Educational Administration

Rangsit University
Academic Year 2019

Assoc.Prof.Phacharawit Chansirisira, Ed.D.
Examination Committee Chairperson

Wallapa Chalermvongsavej, Ph.D.
Member

Juladis Khanthap, Ph.D.
Member and Advisor

Approved by Graduate School

(Asst.Prof.Plт.Off. Vanee Sooksatra, D.Eng.)

Dean of Graduate School

August 7, 2019

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์เล่มนี้สำเร็จลุล่วงลงได้ด้วยความกรุณาจาก ดร.จตุติศ กัญทัพ อาจารย์ที่ปรึกษา ที่กรุณาให้คำปรึกษาแนะนำแนวทางที่ถูกต้อง ตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความละเอียด ถี่ถ้วนและเอาใจใส่ด้วยดีเสมอมา ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งเป็นอย่างยิ่ง จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้ ขอขอบพระคุณคณาจารย์คณะศึกษาศาสตร์ทุกท่าน คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ทุกท่าน ที่กรุณาให้ความรู้ ให้คำปรึกษา ตรวจสอบแก้ไขและวิจารณ์ผลงาน ทำให้งานวิจัยมีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น และขอขอบคุณ ผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่าน ที่ให้ความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบรวมทั้งให้คำแนะนำแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยให้มีคุณภาพ ขอขอบพระคุณผู้เชี่ยวชาญที่เสียสละเวลาอันมีค่า ให้ข้อมูลที่มีประโยชน์และมีคุณค่าต่อวงการศึกษายังยิ่งแก่ผู้วิจัย นอกจากนี้ยังได้รับความอนุเคราะห์จากคณะผู้บริหาร ครูทุกท่าน ที่ให้ความร่วมมือ เป็นอย่างดีในการเก็บรวบรวมข้อมูลที่ใช้ในการวิจัย ทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี

กรรณิกา โกสั่นเทียะ
ผู้วิจัย

มหาวิทยาลัยรังสิต Rangsit University

6006994 : สาขาวิชาเอก: การบริหารการศึกษา; ศษ.ม. (การบริหารการศึกษา)

คำสำคัญ : การบริหารงานวิชาการ

กรณีศึกษา โกลันทีเยะ: การศึกษาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขต
อำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี (A STUDY OF ACADEMIC ADMINISTRATION OF THE
SECONDARY SCHOOLS IN MUANG DISTRICT, PATHUMTHANI PROVINCE)

อาจารย์ที่ปรึกษา: ดร.จูลดิศ คัญทัพ, 95 หน้า.

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อการศึกษาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา
ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี และ 2) เพื่อศึกษาแนวทางการบริหารงานวิชาการ ของโรงเรียน
มัธยมศึกษา ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี ใน 5 ด้าน คือ ด้านการนิเทศการสอน ด้านการ
จัดการเรียนการสอน ด้านหลักสูตรและการบริหารหลักสูตร ด้านการวัดและการประเมินผล
การศึกษา และด้านสื่อการสอน ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหาร
ครูผู้สอนของโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตอำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี จำนวน 205 คน เครื่องมือที่ใช้
ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ คือแบบสอบถาม มาตรฐานประมาณค่า 5 ระดับ มีค่าความ
เชื่อมั่นเท่ากับ .89 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบน
มาตรฐาน

ผลการวิจัย พบว่า

1) การศึกษาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในเขตอำเภอเมือง จังหวัด
ปทุมธานี มีการปฏิบัติงาน โดยรวมอยู่ในระดับมาก

2) การศึกษาแนวทางการบริหารงานวิชาการ ของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในเขตอำเภอเมือง
จังหวัดปทุมธานี ด้านการนิเทศการสอน สถานศึกษาควรมีการนิเทศภายใน ติดตามและประเมินผล
การใช้หลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน สถานศึกษา ควรมีการพัฒนาและปรับปรุงการ
จัดการเรียนรู้ ฝึกทักษะกระบวนการคิดควบคู่ไปกับการปฏิบัติ ด้านหลักสูตรและการบริหาร
หลักสูตรสถานศึกษา ควรศึกษาวิเคราะห์หลักสูตรแกนกลางการศึกษาพื้นฐาน พ.ศ. 2551 ประเมิน
และปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษาและสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น ด้านการวัดและการประเมินผล
การศึกษา สถานศึกษา ควรมีการส่งเสริมให้มีการวัดผล ประเมินผลการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับ
มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด มีการวัดผลและประเมินผลอย่างต่อเนื่อง ด้านสื่อการสอน
สถานศึกษา ควรมีการวางแผนในการจัดหา จัดทำ พัฒนา หรือผลิตสื่อการเรียนการสอน

ลายมือชื่อนักศึกษา ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา

**6006994 : MAJOR: EDUCATIONAL ADMINISTRATION;
M.Ed. (EDUCATIONAL ADMINISTRATION)**

KEYWORDS : ACADEMIC ADMINISTRATION

**KANNIKA KOSANTHIA: A STUDY OF ACADEMIC ADMINISTRATION OF
SECONDARY SCHOOLS IN MUANG DISTRICT, PATHUMTHANI PROVINCE. THESIS
ADVISOR: JULADIS KHANTHAP, Ph.D., 95 p.**

The objectives of this research were 1) to study the academic administration of secondary schools in Muang District, Pathumthani Province and 2) to propose academic administration guidelines in 5 aspects: teaching supervision, teaching and learning, curriculum and curriculum administration, assessment and evaluation, and instructional media. The population of the research was administrators and teachers in secondary schools in Muang District, Pathumthani Province. The samples were 205 administrators and teachers in secondary schools in Muang District, Pathumthani Province. The instrument was a 5-point scale questionnaire with a reliability value of .89. The statistics used in data analysis included frequency, percentage, mean, and standard deviation.

The result revealed that the overall performance of the academic administration of the secondary schools was at a high level. The research proposed guidelines for each of the 5 aspects of academic administration. First of all, schools should carry out the internal supervision, follow up, and evaluate the use of curriculums appropriately. Secondly, teaching and learning activities should be designed to develop students' thinking and practical skills. Thirdly, schools should study the National Core Curriculum 2008 (B.E. 2551) to improve their curriculums and local-related content. Fourthly, schools should continuously conduct assessment and evaluation based on the required learning standards and indicators. Finally, schools should have a plan to prepare, produce or develop appropriate teaching materials.

Student's Signature Thesis Advisor's Signature

สารบัญ

	หน้า
กิตติกรรมประกาศ	ก
บทคัดย่อภาษาไทย	ข
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ค
สารบัญ	ง
สารบัญตาราง	ฉ
สารบัญรูป	ช
บทที่ 1	
บทนำ	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา	3
1.3 คำถามการวิจัย	3
1.4 ขอบเขตด้านประชากร	3
1.5 ขอบเขตด้านเนื้อหา	4
1.6 กรอบแนวคิด	4
1.7 นิยามศัพท์เฉพาะ	5
1.8 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	6
บทที่ 2	
ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	7
2.1 หลักการแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา	7
2.2 การบริหารด้านวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	20
2.3 วิจัยที่เกี่ยวข้อง	44
บทที่ 3	
ระเบียบวิธีการวิจัย	48
3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	48
3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	49
3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล	50

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล	51
3.5 สถิติที่ใช้ในการวิจัย	51
บทที่ 4 ผลการวิจัย	53
4.1 ขั้นตอนในการวิเคราะห์ข้อมูล	53
4.2 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	53
4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	54
บทที่ 5 สรุปผลและข้อเสนอแนะ	65
5.1 สรุปผลการวิจัย	65
5.2 อภิปรายผลการวิจัย	68
5.3 ข้อเสนอแนะ	70
5.4 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป	71
บรรณานุกรม	72
ภาคผนวก	76
ภาคผนวก ก หนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูล	77
ภาคผนวก ข รายชื่อผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือและหนังสือขอเชิญผู้ตรวจสอบวิจัย	80
ภาคผนวก ค ตารางค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ของแบบสอบถามการศึกษาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี	85
ภาคผนวก ง แบบสอบถามเพื่อการวิจัย	88
ประวัติผู้วิจัย	95

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
2.1 การสังเคราะห์องค์ประกอบตัวแปรงานวิจัย	36
3.1 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	49
4.1 จำนวนร้อยละข้อมูลสถานภาพของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเพศ ตำแหน่ง อายุ ประสบการณ์ทำงานและวุฒิการศึกษา	54
4.2 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนระดับการปฏิบัติงาน การบริหารงาน วิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี โดยรวม และรายด้าน	56
4.3 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนระดับการปฏิบัติงาน การบริหารงาน วิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานีด้านหลักสูตรและการบริหารหลักสูตร โดยรวม และรายข้อ	57
4.4 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนระดับการปฏิบัติงาน การบริหารงาน วิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานีด้านหลักสูตรและการบริหารหลักสูตร โดยรวม และรายข้อ	58
4.5 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนระดับการปฏิบัติงาน การบริหารงาน วิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานีด้านหลักสูตรและการบริหารหลักสูตร โดยรวม และรายข้อ	59
4.6 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนระดับการปฏิบัติงาน การบริหารงาน วิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานีด้านหลักสูตรและการบริหารหลักสูตร โดยรวม และรายข้อ	61
4.7 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนระดับการปฏิบัติงาน การบริหารงาน วิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานีด้านหลักสูตรและการบริหารหลักสูตร โดยรวม และรายข้อ	62
4.8 ตารางวิเคราะห์ แนวทางการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในเขต อำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี	63

สารบัญรูป

รูปที่

1.1 กรอบแนวคิด

หน้า

4

บทที่ 1

บทนำ

1. 1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

งานวิชาการ เป็นงานที่มีความสำคัญที่สุด และเป็นหัวใจของการจัดการศึกษา ซึ่งทั้งผู้บริหาร โรงเรียน คณะครู และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่าย ต้องมีความรู้ความเข้าใจ ให้มีความสำคัญและมีส่วนร่วมในการวางแผน กำหนดแนวทางปฏิบัติการประเมินผล และการปรับปรุงแก้ไขอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง (กระทรวงศึกษาธิการ, 2552, น. 9) การศึกษาเป็นเครื่องมือสำคัญในการสร้างคนสร้างสังคมและสร้างชาติ ซึ่งเป็นกลไกหลักในการพัฒนากำลังคนให้มีคุณภาพ และสามารถดำรงชีวิตอยู่ร่วมกับบุคคลอื่นในสังคมได้ อย่างมีความสุขในกระแสเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของโลกศตวรรษที่ 21 เนื่องจากการศึกษามีบทบาทสำคัญในการสร้างความได้เปรียบของประเทศเพื่อการแข่งขันและยืนหยัดในเวทีโลกภายใต้ระบบเศรษฐกิจและสังคมที่เป็นพลวัตประเทศต่างๆ ทั่วโลกจึงให้ความสำคัญและทุ่มเทกับการพัฒนาการศึกษาเพื่อพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของตนให้สามารถก้าวทันการเปลี่ยนแปลงของระบบเศรษฐกิจและสังคมของประเทศภูมิภาคและของโลกควบคู่กับการธำรงรักษาอัตลักษณ์ของประเทศ (กระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560, น. 1)

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12 มีวัตถุประสงค์เพื่อให้คนไทยทุกช่วงวัยมีทักษะความรู้ความสามารถและพัฒนาตนเองได้อย่างต่อเนื่องและตลอดชีวิต การพัฒนาชาติจะต้องพัฒนาคนอันเป็นรากฐานของการพัฒนาประเทศและเพื่อให้การพัฒนาประเทศ มีความสอดคล้องนำไปสู่การบรรลุเป้าหมายของการพัฒนาประเทศ (กระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560, น. 11) จากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานซึ่งเป็นการประเมินตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 พบว่า อยู่ในระดับที่ไม่น่าภูมิใจเห็นได้จากผลสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานในกลุ่มสาระการเรียนรู้หลักส่วนใหญ่มีคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าร้อยละ 50 (กระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560, น. 33) เมื่อพิจารณาคะแนนผลการทดสอบทางการศึกษา

ระดับชาติขั้นพื้นฐาน พบว่า มีค่าเฉลี่ยต่ำ ปัญหาเหล่านี้เกิดจากข้อจำกัดเรื่องหลักสูตรและระบบการเรียนการสอนส่งผลให้การศึกษาไทยในทุกระดับยังมีปัญหาที่ต้องเร่งแก้ไข (กระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560, น. 69) จากการประเมินคุณภาพ ภายนอกกรอบสาม (พ.ศ. 2554 - 2558) พบว่า ผลการประเมินที่สะท้อนคุณภาพผู้เรียนยังไม่เป็นที่น่าพึงพอใจ เห็นได้จากผลการประเมินตามตัวบ่งชี้ที่มีค่าเฉลี่ยระดับพอใช้ในระดับประถมศึกษาถึงมัธยมศึกษา ได้แก่ ตัวบ่งชี้ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน และจากการประเมินผลสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (O-NET) ของสถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งเป็นการประเมินผลตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 พบว่า อยู่ในระดับที่ไม่น่าพึงพอใจ เห็นได้จากการทดสอบทางการศึกษา ระดับชาติขั้นพื้นฐาน(O-NET) ในกลุ่มสาระการเรียนรู้หลัก ส่วนใหญ่มีคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าร้อยละ 50 โดยเฉพาะวิชาภาษาอังกฤษ คณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ คะแนนส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลางและต่ำ โดยในปี 2559 ผลคะแนน O-NET ในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในวิชาภาษาไทย มีคะแนนเฉลี่ย 52.29 วิชาวิทยาศาสตร์ และสังคมศึกษา มีคะแนนเฉลี่ย 31.62 และ 36.83 ตามลำดับ ในส่วนวิชาภาษาอังกฤษ และคณิตศาสตร์ มีคะแนนเฉลี่ย 27.36 และ 24.82 ตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับรายงานผลคุณภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาในอำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี พบว่าผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนของนักเรียนในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่ำกว่าเป้าหมายอยู่มากและมีแนวโน้มลดลง เมื่อตรวจสอบ พบว่า สาเหตุของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ของนักเรียนต่ำ เนื่องจากนักเรียนไม่ผ่านมาตรฐานการเรียนรู้ ช่วงชั้น และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ที่โรงเรียนกำหนดไว้ แสดงให้เห็นว่า การจัดการศึกษาด้านงานวิชาการยังไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร อาจมีสาเหตุหลายประการ ทั้งส่วนที่เป็นปัจจัย และกระบวนการจัดการศึกษา สถานศึกษาได้พยายามแก้ปัญหาด้วยการจัดหาบุคลากรด้านการสอนเข้าไปเสริมด้านการเรียนการสอนในสถานศึกษาที่ขาดแคลนและส่งเสริมให้บุคลากรเข้ารับการฝึกอบรม ด้านการจัดการเรียนการสอนแต่ผลการดำเนินการก็เป็นเพียงการแก้ปัญหาได้เพียงชั่วคราวเท่านั้น จากสภาพปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนที่กล่าวมา พบว่า การบริหาร งานวิชาการเป็นภารกิจหลัก ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ต้องบริหารงานตามขอบข่ายงานวิชาการ ทุกด้านให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด และสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน ชุมชนท้องถิ่น โดยการมีส่วนร่วมของทุกฝ่าย เพื่อให้สถานศึกษามีการบริหารจัดการที่ดีมีคุณภาพ

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษา การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาในอำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี เพื่อจะได้นำข้อมูลมากำหนดเป็นแนวทางในการพัฒนาคุณภาพ งานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในอำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี ให้มีประสิทธิภาพในโอกาสต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1.2.1 เพื่อศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการ ของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี

1.2.2 เพื่อศึกษาแนวทางการบริหารงานวิชาการ ของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี

1.3 คำถามการวิจัย

1.3.1 การบริหารงานวิชาการ ของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี อยู่ในระดับใด

1.3.2 แนวทางพัฒนาการงานบริหารวิชาการ ของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในอำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี เป็นอย่างไร

1.4 ขอบเขตด้านประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหาร ครูผู้สอน ของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี ปีการศึกษา 2561 จำนวน 427 คนกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 205 คน ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่าง ง่าย และกำหนดขนาด กลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของเครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970)

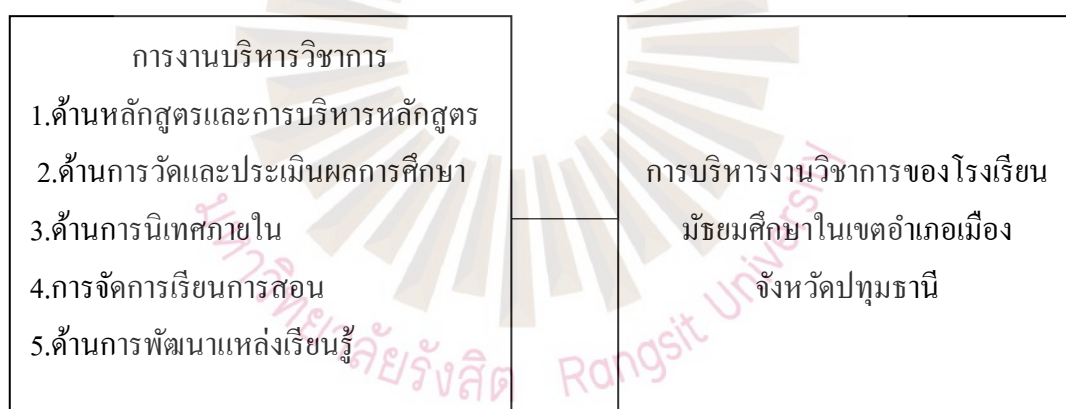
1.5 ขอบเขตด้านเนื้อหา

การศึกษาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี มีขอบเขตดังนี้

- 1) ด้านหลักสูตรและการบริหารหลักสูตร
- 2) ด้านการวัดและประเมินผลการศึกษา
- 3) ด้านการนิเทศภายใน
- 4) ด้านการจัดการเรียนการสอน
- 5) ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้

1.6 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ตัวแปรที่ศึกษา

รูปที่ 1.1 กรอบความคิดการวิจัย

กรอบความคิด ปรับปรุงจากการสังเคราะห์ แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และกำหนดเป็นองค์ประกอบตามกรอบแนวคิดเพื่อการวิจัยตามลำดับ

1.7 นิยามศัพท์เฉพาะ

ผู้บริหาร หมายถึง ผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ ของ โรงเรียนมัธยมศึกษา ในอำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี

ครู หมายถึง ผู้ที่มีหน้าที่สอนใน โรงเรียนมัธยมศึกษา ในอำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี ระดับชั้นตั้งแต่มัธยมศึกษาปีที่ 1 ถึงมัธยมศึกษาปีที่ 6

สถานศึกษา หมายถึง โรงเรียนมัธยมศึกษา ในอำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี

การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การรวบรวมข้อมูลและจัดทำระเบียบแนวปฏิบัติที่ เกี่ยวข้องกับงานวิชาการของสถานศึกษา เช่น หลักสูตรและการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การจัดการเรียนการสอน เทคนิควิธีสอน การวัดผลและประเมินผลการเรียน การจัดการเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้ การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตร การจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ และการประกันคุณภาพการศึกษา ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา ประกอบด้วย 5 ด้าน ดังนี้

1) ด้านหลักสูตรและการบริหารหลักสูตร ได้แก่ การศึกษาวิเคราะห์เอกสาร หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน วิเคราะห์สภาพแวดล้อม และประเมินสถานภาพศึกษา กำหนด วิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมาย คุณลักษณะที่พึงประสงค์ โดยความร่วมมือร่วมใจของทุกฝ่าย รวมทั้ง คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน การจัดสาระการเรียนรู้ บูรณาการระหว่างสาระการเรียนรู้ ประเมินผลการใช้หลักสูตรและปรับปรุงหลักสูตรให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น

2) ด้านการวัดและการประเมินผลการศึกษา ได้แก่ การกำหนดระเบียบวัด และประเมินผล โดยความร่วมมือร่วมใจของทุกฝ่าย และพิจารณาระเบียบการประเมินผลการเรียนรู้ตาม หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปรับปรุง พัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผล จัดสร้าง เครื่องมือวัดและประเมินผล เพื่อให้ครูได้มีความรู้ ความเข้าใจเหมาะสม สอดคล้องกับเหตุการณ์ที่ เปลี่ยนแปลง

3) ด้านการนิเทศการสอน ได้แก่ การนิเทศงานวิชาการและการเรียนการสอน ภายในสถานศึกษา จัดทำเครื่องมือนิเทศงานวิชาการ และการเรียนการสอน สร้างความตระหนัก ความรู้ความเข้าใจกับผู้เกี่ยวข้อง ดำเนินการตามแผนนิเทศ ประเมินผลระบบกระบวนการนิเทศ ภายในสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง

4) ด้านการจัดการเรียนการสอน ได้แก่ การรวบรวม วิเคราะห์ และกำหนด กิจกรรมการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับหน่วยการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ โดยคำนึงถึงกิจกรรมที่เน้น ผู้เรียนเป็นสำคัญ

5) การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ได้แก่ แหล่งเรียนรู้ ทั้งภายในและภายนอก สถานศึกษาให้พอเพียง และสอดคล้องกับการจัดกระบวนการเรียนรู้ให้ครูและผู้ใช้แหล่ง เรียนรู้ รวมทั้งภูมิปัญญาท้องถิ่นในชุมชน ทั้งในและนอกสถานศึกษาเพื่อพัฒนาการเรียนรู้

1.8 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.8.1 นำข้อมูลที่ได้ไปใช้เป็นแนวทางพัฒนาการงานบริหารวิชาการของ โรงเรียน มัธยมศึกษาในอำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี

1.8.2 เป็นข้อมูลให้ผู้บริหารและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถนำผลการวิจัย เพื่อเป็น แนวทางในการพัฒนาการงานวิชาการให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

บทที่ 2

ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง การศึกษาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี และ 2) เพื่อศึกษาแนวทางการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี

ผู้วิจัยทำการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในเรื่องต่าง ๆ ดังนี้

- 2.1 หลักการ แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารการศึกษา
- 2.2 การบริหารด้านวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
- 2.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 หลักการแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารการศึกษา

ภาวดี ธาราศรีสุทธิ (2546, น.6) สรุปไว้ว่า การบริหารการศึกษา หมายถึง กิจกรรมต่างๆ ที่บุคคลหลายคนร่วมกันดำเนินการ เพื่อพัฒนาสมาชิกของสังคมในทุกด้าน นับแต่บุคลิกภาพ ความรู้ความสามารถ เจตคติ พฤติกรรม คุณธรรม เพื่อให้มีค่านิยมตรงกันกับความต้องการของสังคม โดยกระบวนการต่าง ๆ และอาศัยทรัพยากรตลอดจนเทคนิคต่าง ๆ อย่างเหมาะสม เพื่อให้บุคคลพัฒนาไปตรงตามเป้าหมายของสังคมที่ตนดำเนินชีวิตอยู่

การบริหารเป็นสาขาวิชาที่มีการจัดการระเบียบอย่างเป็นระบบ คือ มีหลักเกณฑ์และทฤษฎีที่ พึ่งเชื่อถือได้ อันเกิดจากการค้นคว้าเชิงวิทยาศาสตร์ เพื่อประโยชน์ในการบริหาร โดยลักษณะนี้ การบริหารจึงเป็นศาสตร์ (Science) สังคม ซึ่งอยู่กลุ่มเดียวกับวิชาจิตวิทยา สังคมวิทยา และรัฐศาสตร์แต่ถ้าพิจารณาการบริหารในลักษณะของการปฏิบัติ ที่ต้องอาศัยความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์และทักษะของผู้บริหารแต่ละคน ที่จะทำงานบรรลุเป้าหมาย ซึ่งเป็นการประยุกต์ความรู้ หลักการและทฤษฎีไปปรับใช้ในการปฏิบัติงานเพื่อให้เหมาะสมกับสถานการณ์และสิ่งแวดล้อม (เกษม วัฒนชัย, 2557)

ปัจจัยสำคัญการบริหารที่สำคัญมี 4 อย่าง ที่เรียกว่า 4 Ms ได้แก่

- 1) คน (Man)
- 2) เงิน (Money)
- 3) วัสดุสิ่งของ (Materials)
- 4) การจัดการ (Management)

การบริหารการศึกษา มาจากคำว่า การบริหาร และการศึกษา ซึ่งหากพิจารณา คำว่า การบริหาร อาจพิจารณาได้สองทาง คือ พิจารณาในรูปของกิจกรรมที่มนุษย์ร่วมกันดำเนินงาน เพื่อยุติหรือลดและความเจริญก้าวหน้าของสังคม และพิจารณาในรูปของศาสตร์ คือ หลักวิชาที่ เกี่ยวพันกับทฤษฎี หลักการ กระบวนการ และปัจจัยที่จะช่วยให้มนุษย์สามารถดำเนินงานของ หน่วยงานองค์กร สังคม และประเทศชาติอย่างเป็นระบบระเบียบ เพื่อให้การพัฒนาเป็นไปตาม แนวทางที่กลุ่มชนนั้นมีความประสงค์ ได้มีนักวิชาการและหน่วยงานทางด้านการศึกษาได้ให้ ความหมายของการบริหารและการบริหารการศึกษา สรุปได้ดังนี้

การบริหาร คือ การบริหารราชการ อีกคำหนึ่ง คือ การจัดการ หมายถึง การจัดการทาง ธุรกิจมากกว่า

จากความหมายของการบริหารการศึกษา สามารถสรุปได้ว่า การบริหาร หมายถึง กิจกรรมต่าง ๆ ที่บุคคลตั้งแต่สองคนขึ้นไป ภารกิจต่างๆ เพื่อให้เกิดการบรรลุตามวัตถุประสงค์และ เป้าหมายที่วางไว้ได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล โดยมุ่งเน้นให้หน่วยงานหรือองค์กรนั้น ทำงานอย่างเต็มความสามารถมีระบบ และนำมาซึ่งความสำเร็จลุล่วงในการปฏิบัติงานการยอมรับ จากบุคคลภายในและนอกองค์กร สร้างความสำเร็จให้กับองค์กร โดยอาศัยกระบวนการที่เป็นระบบ และใช้ทรัพยากรตลอดจนเทคนิคต่าง ๆ อย่างเหมาะสม ส่วนการบริหารการศึกษา หมายถึง กิจกรรม ต่าง ๆ ที่บุคคล ร่วมกันดำเนินการ เพื่อพัฒนาเด็กเยาวชน ประชาชน หรือสมาชิกของสังคมในทุก ๆ ด้าน เช่น ความรู้ ความสามารถ คุณธรรมจริยธรรม ค่านิยม บุคลิกภาพ พฤติกรรม เพื่อให้บุคคล ดังกล่าว เป็นสมาชิกที่ดีของสังคม

2.1.1 ทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารการศึกษา

ทฤษฎี หมายถึง แนวความคิดหรือความเชื่อที่เกิดขึ้นอย่างมีหลักเกณฑ์ มีการทดสอบและการสังเกตจนเป็นที่แน่ใจ ทฤษฎีเป็นเซต (Set) ของมโนทัศน์ที่เชื่อมโยงซึ่งกันและกัน เป็นข้อสรุปอย่างกว้าง ที่พรรณนาและอธิบายพฤติกรรมกรรมการบริหารองค์กรการศึกษาอย่างเป็นระบบ ถ้าทฤษฎีได้รับการพิสูจน์บ่อย ๆ ก็จะกลายเป็นกฎเกณฑ์ ทฤษฎีเป็นแนวคิดที่มีเหตุผลและสามารถนำไปประยุกต์ และปฏิบัติได้ ทฤษฎีมีบทบาทในการให้คำอธิบาย ปรากฏทั่วไปและชี้แนะการวิจัย (เกษม วัฒนชัย, 2557)

ทฤษฎีการบริหารการศึกษา ได้แก่

2.1.1.1 ทฤษฎีกำหนดรูปแบบใหม่ มีสามองค์ประกอบ แทนที่ ได้แก่ Ambient หมายถึง สิ่งแวดล้อม ได้แก่ สิ่งที่ทำให้พอใจและสิ่งที่ไม่พึงพอใจสิ่งกระตุ้นในฐานะกลุ่มที่ตอบสนองต่อความพึงพอใจต่อการทำงานมากกว่าความไม่พึงพอใจ ต่อการทำงาน อย่างไรก็ตามการขาดแคลนตัวกระตุ้น ก็อาจเป็นบ่อเกิดแห่งความไม่พึงพอใจ องค์ประกอบของ Ambient นั้นมีอยู่ 5 ประการด้วยกัน ได้แก่ เงินเดือน โอกาสที่จะได้เจริญงอกงาม โอกาสที่จะเสี่ยง ความสัมพันธ์ที่มีต่อผู้บังคับบัญชา และสถานภาพ ฮอย และมิสเกล

2.1.1.2 บรรยากาศ อตัน บรรานัน ได้เสนอกลยุทธ์สองประการสำหรับเปลี่ยนแปลงบรรยากาศของโรงเรียน ประการแรกได้แก่กลยุทธ์ด้านคลินิก ประการที่สองได้แก่ กลยุทธ์ที่ มุ่งความเจริญงอกงามเป็นศูนย์กลาง

2.1.1.3 ทฤษฎีการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ฮอย และมิสเกล ได้มีการตรวจสอบถามอาจารย์ใหญ่ในโรงเรียนประถมศึกษา จำนวน 232 โรงเรียนสหรัฐอเมริกา เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ แล้วผลที่ได้ปรากฏว่า อาจารย์ใหญ่ผู้ที่สามารถตัดสินใจได้อย่างมีประสิทธิภาพ นั้น ปรากฏว่าเป็น ผู้เตรียมการมาดี หาข้อมูลแยกแยะระหว่างข้อเท็จจริงกับความคิดเห็นได้อย่างชัดเจน และรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น สำหรับอาจารย์ใหญ่ผู้มีประสิทธิภาพด้อยกว่า เป็นผู้ที่ไม่ได้เตรียมการมาสำหรับการที่ตัดสินใจ สิ่งที่ยัค้นพบจากการวิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมในการวินิจฉัยตั้งการมีดังนี้

- (1) การมีโอกาสร่วมตัดสินใจทำให้ครูมีขวัญดี
- (2) การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจมีความสัมพันธ์โดยตรงต่อ

ความพึงพอใจต่อวิชาชีพ

(3) ครู อาจารย์พึงพอใจอาจารย์ใหญ่ที่ส่งเสริมให้เขาเข้าร่วม
ตัดสินใจ

(4) ครู อาจารย์มิได้คาดหวังจะเข้ามีส่วนร่วมในการตัดสินใจเสีย
ทุกเรื่องไป เขาอยากเข้าร่วมตัดสินใจเฉพาะเรื่องที่เกี่ยวข้องกับตัวเขา หรือผลประโยชน์ของเขา
เท่านั้น

(5) องค์ประกอบทั้งภายในและภายนอก มีผลกระทบต่อระดับของ
การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ สอย และมีสเกล

สรุปได้ว่าทฤษฎีการบริหารการศึกษาทั้งหลายมีความสำคัญในฐานะทำหน้าที่ให้ข้อยุติ
ก่อให้เกิดการวิจัยทางด้านบริหารการศึกษา และการมีทฤษฎีต่าง ๆ ช่วยอำนวยความสะดวกแก่ผู้
ศึกษาที่ไม่ต้องไปจดจำข้อมูลหรือข้อความต่าง ๆ เพียงจำหลักการหรือทฤษฎีต่าง ๆ เหล่านั้นได้ และ
นำมาประยุกต์ ทฤษฎีทั้งหลายนั้นมีความสัมพันธ์ ผู้ปฏิบัติกรนำเอาทฤษฎีมาใช้ ช่วยให้แนวทาง
วิเคราะห์ผลที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัตินั้น ๆ และทฤษฎีช่วยในการตัดสินใจ

2.1.2 ทฤษฎีทางการบริหารและวิวัฒนาการการบริหารการศึกษา

ระยะที่ 1 ระหว่าง ค.ศ. 1887 -1945 ยุคนักทฤษฎี การบริหารสมัยดั้งเดิม (The Classical
Organization Theory) แบ่งย่อยเป็น 3 กลุ่ม ดังนี้ (เกษม วัฒนชัย, 2557)

2.1.2.1 กลุ่มการจัดการเชิงวิทยาศาสตร์ของเทย์เลอร์ (Scientific Management)
ของเฟรดเดอริก เทย์เลอร์ (Frederick Taylor) ความมุ่งหมายสูงสุดของแนวคิดเชิงวิทยาศาสตร์คือ
จัดการบริหารธุรกิจหรือโรงงานให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุด Taylor มองคนงานแต่ละ
คนเปรียบเสมือนเครื่องจักรที่สามารถปรับปรุงเพื่อเพิ่มผลผลิตขององค์การได้เข้าของตำรับ “The
One Best Way” คือประสิทธิภาพของการทำงานสูงสุดจะเกิดขึ้นได้ต้องขึ้นอยู่กับสิ่งสำคัญ 3 อย่าง
คือ

- (1) เลือกคนที่มีความสามารถสูงสุด (Selection)
- (2) ฝึกอบรมคนงานให้ถูกวิธี (Training)
- (3) หาสิ่งจูงใจให้เกิดกำลังใจในการทำงาน (Motivation)

เทย์เลอร์ ก็คือผลผลิตของยุคอุตสาหกรรมในการวิจัย “Time and Motion Studies”
เวลาและการเคลื่อนไหว เชื่อว่ามีวิธีการทางวิทยาศาสตร์ที่จะบรรลุวัตถุประสงค์เพียงวิธีเดียวที่ดี

ที่สุดเข้าเชื่อในวิธีแบ่งงานกันทำ ผู้ปฏิบัติระดับล่างต้องรับผิดชอบต่อระดับบน เทย์เลอร์เสนอระบบการจ้างงาน (จ่ายเงิน) บนพื้นฐานการสร้างแรงจูงใจ สรุปหลักวิทยาศาสตร์ของเทย์เลอร์ สรุปง่าย ๆ ประกอบด้วย 3 หลักการ ดังนี้

- (1) การแบ่งงาน (Division of Labors)
- (2) การควบคุมดูแลบังคับบัญชาตามสายงาน (Hierarchy)
- (3) การจ่ายค่าจ้างเพื่อสร้างแรงจูงใจ (Incentive Payment)

2.1.2.2 กลุ่มการบริหารจัดการ (Administration Management) หรือทฤษฎีบริหารองค์การอย่างเป็นทางการ (Formal Organization Theory) ของ อังรี ฟาโยล (Henri Fayol) บิดาของทฤษฎีการปฏิบัติการและการจัดการตามหลักบริหาร ทั้ง Fayol และ Taylor จะเน้นตัวบุคคล ปฏิบัติงานวิธีการทำงาน ได้ประสิทธิภาพและประสิทธิผลแต่ก็ไม่มองด้าน “จิตวิทยา” (ภาวใจ ชารา ศรีสุทธิ, 2546, น.17) Fayol ได้เสนอแนวคิดในเรื่องหลักเกี่ยวกับการบริหารทั่วไป 14 ประการ แต่ลักษณะที่สำคัญ มีดังนี้

- (1) หลักการทำงานเฉพาะทาง (Specialization) คือการแบ่งงานให้เกิดความชำนาญเฉพาะทาง
- (2) หลักสายบังคับบัญชา เริ่มจากบังคับบัญชาสูงสุดสู่ระดับต่ำสุด
- (3) หลักเอกภาพของบังคับบัญชา (Unity of Command)
- (4) หลักขอบข่ายของการควบคุมดูแล (Span of Control) ผู้ดูแลหนึ่งคนต่อ 6 คน ที่จะอยู่ใต้การดูแลจึงจะเหมาะสมและมีประสิทธิภาพที่สุด
- (5) การสื่อสารแนวตั้ง (Vertical Communication)
- (6) หลักการแบ่งระดับการบังคับบัญชาให้น้อยที่สุด คือ ไม่ควรมีสายบังคับบัญชายืดยาวหลายระดับมากเกินไป
- (7) หลักการแบ่งความรับผิดชอบระหว่างสายบังคับบัญชาและสายเสนาธิการ (Line and Staff Division)

2.1.3 ทฤษฎีบริหารองค์การในระบบราชการ (Bureaucracy)

ทฤษฎีบริหารองค์การในระบบราชการ (Bureaucracy) มาจากแนวคิดของ (Weber, 1947) ที่กล่าวถึงหลักการบริหารราชการ ประกอบด้วย

2.1.3.1 หลักของฐานอำนาจจากกฎหมาย

2.1.3.2 การแบ่งหน้าที่และความรับผิดชอบ

2.1.3.3 การแบ่งงานตามความชำนาญการเฉพาะทาง

2.1.3.4 การแบ่งงานไม่เกี่ยวกับผลประโยชน์ส่วนตัว

2.1.3.5 มีระบบความมั่นคงในอาชีพ

ระบบราชการก็มีทั้งข้อดีและข้อเสีย ซึ่งในด้านข้อเสีย คือสายบังคับบัญชายืดยาว การทำงานต้องอ้างอิงกฎระเบียบ จึงชักช้าไม่ทันการแก้ไขปัญหาในปัจจุบัน เรียกว่า ระบบ “Red Tape” ในด้านข้อดี คือยึดประโยชน์สาธารณะเป็นหลัก การบังคับบัญชา การเลื่อนขั้นตำแหน่งที่มีระบบระเบียบแต่ในปัจจุบันระบบราชการกำลังถูกแทรกแซงทางการเมืองและทางเศรษฐกิจ ทำให้เริ่มมีปัญหาระยะที่ 2 ระหว่าง ค.ศ. 1945 - 1958 ยุคทฤษฎีมนุษยสัมพันธ์ (Human Relation) Follette ได้นำเอาจิตวิทยามาใช้และได้เสนอการแก้ปัญหาคความขัดแย้ง (Conflict) ไว้ 3 แนวทาง

- 1) Domination คือใช้อำนาจอีกฝ่ายสยบลง คือให้อีกฝ่ายแพ้ให้ได้ ไม่คืนอก
- 2) Compromise คือคนละครึ่งทาง เพื่อให้เหตุการณ์สงบโดยประนีประนอม
- 3) Integralion คือการหาแนวทางที่ไม่มีใครเสียหน้า ได้ประโยชน์ทั้ง 2 ทาง

(ชนะ ชนะ)

เชสเตอร์ ไอ บาร์นาร์ด (Chester Barnard) เขียนหนังสือชื่อ The Function of the Executive ที่กล่าวถึงงานในหน้าที่ของผู้บริหาร โดยให้ความสำคัญต่อบุคคลในองค์กรต้องสมดุลกัน

ทฤษฎีของมาสโลว์ (Maslow, 1970) ว่าด้วยการจัดอันดับขั้นของความต้องการของมนุษย์ (Maslow - Hierarchy of Needs) เป็นแรงจูงใจแบ่งความต้องการของมนุษย์ตั้งแต่ความต้องการด้านกายภาพความต้องการด้านความปลอดภัย ความต้องการด้านสังคม ความต้องการด้านการเคารพนับถือและระการสุดท้าย คือ การบรรลุศักยภาพของตนเอง (Self Actualization) ก็มีโอกาสได้พัฒนาตนเองถึงขั้นสูงสุดจากการทำงาน แต่ความต้องการเหล่านั้นต้องได้รับการสนองตอบตามลำดับขั้น

ทฤษฎี X ทฤษฎี Y ของแมคกรีกอร์ (MC Gregor, 2002) เขาได้เสนอแนวคิดการบริหารอยู่บนพื้นฐานของข้อสมมติฐานเกี่ยวกับธรรมชาติของมนุษย์ต่างกัน ทฤษฎี X (The Traditional View of Direction and Control) ทฤษฎีนี้เกิดข้อสมมติฐาน ดังนี้

- 1) คนไม่ชอบทำงาน และหลีกเลี่ยงความรับผิดชอบ
- 2) คนไม่ทะเยอทะยาน และไม่คิดริเริ่ม ชอบใช้การสั่ง
- 3) คนเห็นแก่ตนเองมากกว่าองค์กร
- 4) คนมักต่อต้านการเปลี่ยนแปลง
- 5) คนมักโง่ และหลอกล่าง

ผลการมองธรรมชาติของมนุษย์เช่นนี้ การบริหารจัดการจึงเน้นการใช้เงิน วัตถุเป็นเครื่องล่อใจ เน้นการควบคุม การสั่งการ เป็นต้น

ทฤษฎี Y (The Integration of Individual and Organization Goal) ทฤษฎีข้อนี้เกิดจากข้อสมมติฐาน ดังนี้

- 1) คนจะให้ความร่วมมือ สนับสนุน รับผิดชอบ ขยัน
- 2) คนไม่เกียจคร้าน และไว้วางใจได้
- 3) คนมีความคิดริเริ่มทำงาน ถ้าได้รับการจูงใจอย่างถูกต้อง
- 4) คนมักจะพัฒนาวิธีการทำงาน และพัฒนาตนเองอยู่เสมอ

ผู้บังคับบัญชาจะไม่ควบคุมผู้ใต้บังคับบัญชาอย่างเข้มงวด แต่จะส่งเสริมให้รู้จักควบคุมตนเองหรือของกลุ่มมากขึ้น ต้องให้เกียรติซึ่งกันและกันจากความเชื่อที่แตกต่างกัน ทำให้เกิดระบบการบริหารที่แตกต่างกันระหว่างระบบที่เน้นการควบคุมกับระบบที่ค่อนข้างให้อิสราภาพ

พระราชบัญญัติการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545 มาตรา 39 กำหนดให้กระทรวงศึกษาธิการ กระจายอำนาจบริหารและจัดการศึกษาทั้งด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารงานทั่วไป ยังคณะกรรมการ และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาโดยตรง และมาตรา 40 กำหนดให้มีคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อทำหน้าที่กำกับ ส่งเสริมและสนับสนุนกิจการ ของสถานศึกษา ประกอบด้วยผู้แทนผู้ปกครอง ผู้แทนครู ผู้แทนองค์กรชุมชน ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้แทนศิษย์เก่าของสถานศึกษา ผู้แทนภิกษุสงฆ์หรือผู้แทนองค์กรศาสนาอื่นในพื้นที่และผู้ทรงคุณวุฒิ ได้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจในด้านต่าง ๆ ภายในขอบเขตการบริหารสถานศึกษาตามที่กำหนดในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ออกเป็น 4 ด้าน ดังต่อไปนี้

1) ด้านวิชาการ

งานวิชาการเป็นงานที่มีความสำคัญ เพราะจุดมุ่งหมายของการบริหาร วิชาการ อยู่ที่การสร้างนักเรียนให้มีคุณภาพ มีความรู้ มีจริยธรรมและมีคุณสมบัติตามที่ต้องการ งานวิชาการเป็นตัวบ่งชี้คุณภาพและความสำเร็จของโรงเรียน ความสำเร็จของโรงเรียนมักจะ พิจารณาจากคุณภาพของผลผลิต คือ ตัวนักเรียน ดังนั้น คุณภาพของผลผลิตจึงขึ้นอยู่กับ ประสิทธิภาพในการดำเนินงานด้านวิชาการของโรงเรียน การบริหารด้านวิชาการจึงเป็นงานที่สำคัญ ของผู้บริหารโรงเรียน โดยทั่วไปงานวิชาการจะประกอบด้วย การศึกษาปัญหาในชุมชนและสังคม ภูมิปัญญาท้องถิ่น การพัฒนาและการนำหลักสูตรไปใช้ การจัดเตรียมการเรียนการสอน การจัดวัสดุ อุปกรณ์ประกอบการสอนและสื่อการเรียน การสอนการส่งเสริมการสอน การวัดผลประเมินผลการ ดำเนินงานเกี่ยวกับห้องสมุดแหล่งการเรียนรู้ การนิเทศติดตามผลการวางแผนและการกำหนดวิธีการ ดำเนินวิชาการ รวมถึงการประชุมทางวิชาการ การบริหารงานวิชาการในยุคปฏิรูปการศึกษา โรงเรียนจะมีโอกาสในการตัดสินใจมากขึ้นหลักการกระจายอำนาจทางการศึกษาที่ให้สถานศึกษา และสำนักงานเขตพื้นที่ รับผิดชอบการบริหารงานวิชาการ โดยตรง เป็นเรื่องที่สถานศึกษาจะต้อง ปรับตัวอย่างมาก ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องรู้เข้าใจและมีทักษะเกี่ยวกับการบริหารวิชาการ โดยเฉพาะในเรื่องของการบริหารหลักสูตรและกระบวนการจัดการเรียนรู้ โรงเรียนที่ประสบ ความสำเร็จในการบริหารงานวิชาการผู้บริหารต้องเป็นผู้นำทางวิชาการ ทั้งทางด้านหลักสูตรและ การเรียนการสอน ต้องรู้และเข้าใจกรอบแนวความคิดของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน และกระบวนการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา จนสามารถนำไปดำเนินการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ที่เป็นไปตามหลักสูตรแกนกลาง และสนองความต้องการ ความสนใจและศักยภาพของผู้เรียน ผู้ปกครองชุมชนและท้องถิ่น รวมทั้งสามารถพัฒนาสื่อและเทคโนโลยีการเรียนรู้ที่เหมาะสม ตลอดจนการพัฒนาแหล่งการเรียนรู้ที่เพียงพอ ชุมศักดิ์ อินทร์รักษ์ กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง กระบวนการจัดกิจกรรม ในงานวิชาการซึ่งเป็นภารกิจหลัก ให้เกิดการปรับปรุงพัฒนาและ เป็นประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียนหรือผู้รับบริการ ทศนิ วงศ์ยี่น กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การดำเนินงานกิจกรรมทุกชนิดในโรงเรียนที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาการเรียนการสอนให้ เกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้เรียน ภาวิดา ชาราศรีสุทธิ กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การ บริหารงานหรือดำเนินงานทุกชนิดในสถานศึกษา เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนให้เกิดประสิทธิภาพ และประสิทธิผล สูงสุด โรงเรียนในฐานะเป็นหน่วยปฏิบัติการที่มีหน้าที่และภารกิจโดยตรงใน การจัดการศึกษามีหน้าที่ พัฒนานักเรียนให้มีความรู้ความสามารถนำไปใช้ในการดำรงชีวิตอยู่ใน สังคมได้อย่างมีความสุขมีคุณค่า งานวิชาการถือเป็นหัวใจสำคัญในการจัดการศึกษาในระดับ

สถานศึกษา เป็นกระบวนการดำเนินงานเกี่ยวกับหลักสูตรและการเรียนการสอน เพื่อให้นักเรียนได้เรียนรู้ตามที่กำหนดไว้ในจุดมุ่งหมายของการพัฒนาผู้เรียน โดยทั่วไปงานวิชาการ ประกอบด้วย การศึกษาปัญหาในชุมชนและสังคมภูมิปัญญาท้องถิ่น การพัฒนาและการนำหลักสูตร ไปใช้ในการจัดเตรียมการเรียนการสอน การจัดวัสดุอุปกรณ์ประกอบการสอนและสื่อการเรียนการสอน การส่งเสริมการสอนการวัดผลประเมินผลการดำเนินงานเกี่ยวกับห้องสมุด แหล่งการเรียนรู้ การนิเทศติดตามผลการวางแผน และการกำหนดวิธีการดำเนินวิชาการรวมถึงการประชุมทางวิชาการ ปรีชาพร วงศ์อนุตรโรจน์ กล่าวไว้ว่า ความสำคัญของการบริหารงานวิชาการ ถือว่าเป็นงานหลักหรือเป็นภารกิจหลักของสถานศึกษา ไม่ว่าจะสถานศึกษาจะเป็นประเภทใด มาตรฐานและคุณภาพของสถานศึกษาจะพิจารณาได้จากผลงานด้านวิชาการ เนื่องจากงานวิชาการเกี่ยวข้องกับหลักสูตร การจัดโปรแกรมการศึกษาและการจัดการเรียนการสอน สรุปได้ว่าการบริหารงานวิชาการ หมายถึง การบริหารงานงานที่สำคัญสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาโดยเฉพาะอย่างยิ่งเป็นงานที่จะต้องปรับปรุงคุณภาพการเรียนการสอน จุดมุ่งหมายหลักของสถานศึกษา และเป็นเครื่องชี้ความสำเร็จความสามารถในการจัดการของ ผู้บริหาร การบริหารโดยมีแนวทางการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอนในโรงเรียนให้เป็นที่ไปอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุดแก่นักเรียน มีประสบการณ์สามารถนำไปประกอบอาชีพได้อย่างมีความสุขและประพฤตินั้นเป็นพลเมืองดี

2) ด้านการบริหารงานงบประมาณ

ความหมายของการบริหารงานงบประมาณ มีนักการศึกษาหลายท่านได้ให้ความหมายของการบริหารงานงบประมาณไว้ดังนี้

ณรงค์ สัจพันธ์โรจน์ (2543,น.2) กล่าวว่าการบริหารงบประมาณ คือ แผนเบ็ดเสร็จที่ แสดงออกในรูปตัวเงิน แสดงโครงการดำเนินงานทั้งหมดในระยะเวลาหนึ่ง จะรวมถึงโครงการ ค่าใช้จ่าย ตลอดจนถึงทรัพยากรที่จำเป็นในการสนับสนุน

กระทรวงศึกษาธิการ (2546,น.7) ได้ให้ความหมายของงาน งบประมาณว่า คือ ระบบงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน (Performance Bass Budgeting) โดยมุ่งเน้นผลผลิต (Outputs) และผลลัพธ์ (Outcome) ของงานเชื่อมโยงทรัพยากรกับผลงานให้ ความอิสระแก่สถานศึกษาในการบริหารจัดการและรับผิดชอบต่อความสำเร็จของงาน

โคเลอร์ (Kohler, 1956,p.224) กล่าวว่า งานงบประมาณคือ แผนการคลังที่จะนำมาใช้ในการควบคุมการปฏิบัติการ และจะต้องมีการประมาณต้นทุนในอนาคตแผนการคลังต้องมีลักษณะเป็นระบบ เพื่อต้องการให้การใช้จ่ายคลังคน วัสดุอุปกรณ์ และทรัพยากรอื่นๆ เกิดอรรถประโยชน์สูงสุด

สรุปได้ว่า การบริหารงานงบประมาณ หมายถึง แผนงานที่โรงเรียนจัดตั้งขึ้นเพื่อเป็นการบริหารหน่วยงาน ให้สามารถดำเนินงานต่างๆ ไปตามจุดมุ่งหมายให้บรรลุผลสำเร็จตามที่ต้องการ งานบริหารงานงบประมาณในโรงเรียน จึงเปรียบเสมือนส่วนที่ประสานงานให้โรงเรียนดำเนินการไปสู่เป้าหมายที่กำหนดด้วยความราบรื่น ประสิทธิภาพอีกด้วย

ความสำคัญของการบริหารงานงบประมาณ สถานศึกษาเป็นองค์กรที่มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อผลิตนักเรียน นักศึกษา ให้มีคุณภาพที่ดีเป็นที่พึง ประสงค์ของสังคมและประเทศชาติ โดยอาศัยทรัพยากรต่าง ๆ ที่สถานศึกษานั้น ๆ มีอยู่ หรือแสวงหาเพิ่มเติม งบประมาณในฐานะที่เป็นแผนการใช้จ่ายทรัพยากรของหน่วยงาน จึงน่าจะมีควมจำเป็นอย่างยิ่งต่อการสนับสนุนให้การดำเนินงานขององค์กรเป็นไปโดยราบรื่น

คณะกรรมการการประถมศึกษา (2535,น.554) ได้กล่าวถึง ความสำคัญของงานงบประมาณ ในสถานศึกษา สรุปว่า ความสำคัญของการบริหารงานงบประมาณ มีดังนี้

- (1) งบประมาณเป็นเรื่องที่สำคัญที่ช่วยสนับสนุนในสถานศึกษาในการดำเนินงาน
- (2) สนับสนุนให้ผู้บริหารปฏิบัติงานได้ประสบผลสำเร็จ

ขอบข่ายของการบริหารงานงบประมาณ มีนักการศึกษาได้กำหนดขอบข่ายของการบริหารงานงบประมาณไว้ดังต่อไปนี้

ปรีชาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2543,น.201) แบ่งงานงบประมาณโรงเรียนไว้ดังนี้

งานการเงินบัญชีและงบประมาณ ได้แก่ งานการรับและการเบิกจ่ายเงินการจัดทำบัญชีรายรับ รายจ่าย การควบคุมและการตรวจสอบเกี่ยวกับการเงิน การบัญชีของหน่วยงาน

สรุปได้ว่าขอบข่ายของการบริหารงานงบประมาณ มีดังต่อไปนี้

- (1) งานการเงินบัญชี การจัดทำและเสนอของงบประมาณ
- (2) การจัดสรรงบประมาณ

กล่าวโดยสรุป การบริหารงานงบประมาณ หมายถึง ด้านการเงินและงบประมาณมีส่วนร่วมให้คำปรึกษาเสนอแนะแนวทางในการบริหารงบประมาณ มีส่วนร่วมให้ความเห็นชอบกับการจัดตั้งงบประมาณที่กำหนดไว้ในแผนประจำปี มีส่วนร่วมพิจารณาหาทางช่วยเหลือและให้การสนับสนุนด้านการเงินวัสดุครุภัณฑ์และอุปกรณ์ต่างๆ ตามแผนการใช้จ่ายที่กำหนดไว้

3) ด้านการบริหารงานบุคคล

ความหมายของการบริหารงานบุคคล การบริหารงานบุคคล (Personnel Management) หรืออาจเรียกว่า การบริหารทรัพยากร มนุษย์ (Human Resource Management) นักวิชาการ ได้ให้ความหมายของคำว่า การบริหารบุคคลไว้ต่างทัศนะ ดังนี้

พยอม วงศ์สารศรี (2538,น.5) สรุปว่า การบริหารทรัพยากรมนุษย์ หมายถึง กระบวนการที่ผู้บริหารใช้ศิลป์ และกลยุทธ์ในการดำเนินการสรรหา คัดเลือก วางแผน

ธงชัย สันติวงศ์ (2539,น.1)สรุปว่า การบริหารงานบุคคล หมายถึง ภารกิจของ ผู้บริหารทุกคน ที่มุ่งปฏิบัติในกิจกรรมทั้งปวงที่เกี่ยวกับบุคลากร ซึ่งจะสำเร็จต่อเป้าหมายขององค์การ

จอยซ์ (Joyce, 1992,p.35) กล่าวว่า การบริหารงานบุคคล ว่าหมายถึง การวางแผนอัตรากำลังคน การสรรหาบุคลากร และการบรรจุแต่งตั้ง การจัดทำ

บาร์เนส (Barnes, 1995,p.453) กล่าวว่า การบริหารงานบุคคล ว่าหมายถึง กระบวนการดำเนินงานที่เกี่ยวกับบุคลากรในหน่วยงานหรือองค์กร เพื่อให้ได้บุคลากรมาปฏิบัติงานตามความต้องการ และปฏิบัติให้บรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ

สรุปได้ว่า การบริหารงานบุคคล เป็นภารกิจของผู้บริหารในการใช้ศิลปะ และกลยุทธ์ดำเนิน กิจกรรมทั้งปวงที่เกี่ยวกับบุคลากร ตั้งแต่การสรรหา การวางแผนอัตรากำลังคน คัดเลือกบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถได้เหมาะสมและเพียงพอต่อจำนวนนักเรียน

ความสำคัญของการบริหารงานบุคคล การบริหารงานบุคคลนั้นมีความสำคัญ เพราะเป็นการบริหารงานเช่นเดียวกับการบริหาร ทรัพยากรอื่นขององค์กร คือผู้บริหารพยายามจะต้องใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่องค์กรหรือหน่วยงาน ได้มีผู้กล่าวถึงความสำคัญของการบริหารงานบุคคลไว้ดังต่อไปนี้ นั้นย่อมทำได้ยากมาก แต่ถ้าเป็นองค์กรธุรกิจเอกชนแล้วอาจทำได้สะดวกกว่า จอร์ตัน (Gorton, 1983,p.226) สรุปว่า ความสำคัญองงานบุคคลว่า การบริหารงานบุคคลเป็นหัวใจของการบริหาร เพราะความสำเร็จของงานขึ้นอยู่กับคน การบริหารงานบุคคลนั้นมีความสำคัญคือ ช่วยป้องกัน และแก้ปัญหาในองค์กร เป็นการ สร้างเสริมและพัฒนาองค์กรเป็นการวางแผนกำลังคน สามารถกำหนดบทบาท หน้าที่ของบุคคลและพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถความชำนาญอย่างต่อเนื่อง

ขอบข่ายของการบริหารงานบุคคล มีผู้กล่าวถึงขอบข่ายของการบริหารงานบุคคลไว้ดังนี้ ซีเฟลด์ (Seefeldt, 1994,p.132) ได้กล่าวถึงขอบข่ายในการดำเนินงาน การบริหารงานบุคคลในสถานศึกษาไว้ดังนี้ จากแนวคิดของนักการศึกษาข้างต้น สรุปได้ว่า ขอบข่ายของการบริหารงานบุคคลของสถานศึกษามีดังต่อไปนี้

- (1) งานวางแผนนโยบายเกี่ยวกับบุคลากร
- (2) งานออกระเบียบข้อบังคับเกี่ยวกับ บุคลากร การรักษาวินัยเพื่อเป็นตัวอย่างที่ดีแก่ชุมชน
- (3) งานจัดทำประวัติ การบำรุงรักษาบุคลากร การสร้างขวัญและกำลังใจ

กล่าวโดยสรุป การบริหารงานบุคคล หมายถึงบทบาทของครูที่มีต่อในด้านการบริหารบุคคล วิเคราะห์ วางแผน อัตรากำลังและกำหนดตำแหน่งของบุคลากรในโรงเรียน ส่งเสริมบุคลากรด้านการรักษาระเบียบวินัย สนับสนุนให้บุคลากรในโรงเรียน ร่วมกันทำงานเป็นหมู่คณะมีการช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกัน มีส่วนร่วมในการยกย่องเชิดชูเกียรติ ผู้ที่ปฏิบัติงานมีผลงานดีเด่น มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมเสริมสร้างขวัญและกำลังใจแก่บุคลากร มีส่วนร่วมในการสาคัดแลกเปลี่ยนกับเพื่อนครูหรือผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับวิธีการสอนใหม่ ๆ ที่เหมาะสมกับผู้เรียน ร่วมเป็นคณะกรรมการออกกฎระเบียบเกี่ยวกับบุคลากร ร่วมเป็นคณะกรรมการประเมินผลการ

ปฏิบัติงานของบุคลากร ร่วมเป็นคณะกรรมการพิจารณาความดี ความชอบ เลื่อนขั้นเงินเดือน ประจำปี

4) การบริหารงานทั่วไป

ความหมายของการบริหารงานทั่วไป นักการศึกษาได้กล่าวถึง ความหมายของการบริหารงานทั่วไปในสถานศึกษา ไว้ดังนี้

ปรีชา คัมภีรปกรณ (2535,p.157) กล่าวว่า การบริหารงานทั่วไป หมายถึง งานที่เกี่ยวกับเอกสารต่าง ๆ ของสถานศึกษาที่จำเป็นต้องปฏิบัติทั้งที่เป็นงานภายในและงานที่ติดต่อกับบุคคล หรือหน่วยงานภายนอก เพื่อให้สถานศึกษาสามารถ และคนอื่น ๆ

แคน โคลี และคณะ (Candoli et al., 1992,p.7) สรุปว่า การบริหารงานทั่วไป หรือการบริหารงานธุรการในสถานศึกษา เป็นงานที่เกี่ยวกับการจัดเตรียมหรือการสนับสนุนการจัดการเรียนการสอน ให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล และให้บริการในด้านต่าง ๆ แก่ระบบสถานศึกษา สรุปได้ว่าการบริหารงานทั่วไปหมายถึง งานที่เกี่ยวข้องกับการสนับสนุนในการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล กับทั้งการให้บริการด้านต่าง ๆ ในทุกระบบของการจัดการศึกษาซึ่งอาจ ไม่ใช่งานที่ไม่ใช่ภารกิจหลัก แต่มีความสำคัญต่อการดำเนินงาน

ความสำคัญของการบริหารงานทั่วไป มีนักการศึกษาได้กล่าวถึงความสำคัญของการบริหารงานทั่วไป ไว้ดังต่อไปนี้

พิสมัย ถิณะแก้ว (2541,น.144) กล่าวว่า การบริหารงานทั่วไปมีความสำคัญในด้านการวางแผนการดำเนินงาน ส่งเสริม สนับสนุนงานในด้านต่าง ๆ วิเคราะห์สภาพปัญหาใน แคน โคลี และคนอื่น ๆ

แคน โคลี และคณะ (Candoli et al.,1992,p.151) กล่าวถึง ความสำคัญของการบริหารงานทั่วไปว่ามีความสำคัญ เพราะเป็นงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดระบบบริหารองค์กร ให้การบริการในการบริหารงานอื่นให้บรรลุผลตามมาตรฐาน คุณภาพและเป้าหมายที่กำหนดไว้โดยมีบทบาทหลักในการให้บริการ การศึกษาทุกรูปแบบ เช่น การบริการในการตรวจสอบคุณภาพ การประสานงานขอความร่วมมือจากผู้ปกครองและชุมชน

บราวน์ (Brown, 1998,p.243) กล่าวว่า ความสำคัญของการบริหารงานทั่วไป หรืองานธุรการในสถานศึกษานั้นสถานศึกษา จัดขึ้นเพื่อเป็นการบริการหน่วยงานต่าง ๆ ของสถานศึกษาให้สามารถดำเนินไปตาม จุดมุ่งหมายหรือตามที่ต้องการงานธุรการในสถานศึกษา จึงเปรียบเสมือนส่วนที่คอยประสานงานหรือคอยสนับสนุน ให้สถานศึกษาสามารถดำเนินงานไปสู่เป้าหมายที่กำหนดด้วยความราบรื่น สรุปได้ว่า การบริหารงานทั่วไปมีความสำคัญดังต่อไปนี้

- (1) มีข้อมูลในการจัดการศึกษา
- (2) การสร้างขวัญและกำลังใจให้แก่บุคลากร

ขอบข่ายของการบริหารงานทั่วไป มีนักวิชาการหลายท่านที่กล่าวถึง ขอบข่ายและภารกิจของการบริหารงานทั่วไป ดังนี้

อุทัย บุญประเสริฐ (2540,น.59) ได้กำหนดขอบข่ายของการบริหารทั่วไป ประกอบด้วย งานต่าง ๆ เป็นงานส่งเสริมงานทั้ง 3 กลุ่มงาน ให้พัฒนาอย่างต่อเนื่องและมีเป้าหมายในการทำงาน ตลอดจนงานระหว่างสถานศึกษากับชุมชนองค์กรต่างๆ และส่งเสริมกิจกรรมนักเรียน สรุปได้ว่า ขอบข่ายของการบริหารทั่วไปของ สถานศึกษามีดังต่อไปนี้

- (1) งานพัฒนาระบบและเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศงานเทคโนโลยีสารสนเทศ
- (2) การดูแลอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม การจัดระบบการควบคุมภายในหน่วยงาน
- (3) งานส่งเสริมกิจการนักเรียน
- (4) การส่งเสริม สนับสนุนและประสานงานการศึกษาของบุคคล ชุมชนองค์กร หน่วยงาน และสถาบัน สังคมอื่นที่จัดการศึกษา

2.2 การบริหารด้านวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

กระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ให้เป็นหลักสูตรแกนกลางของประเทศในการบริหารงานด้านวิชาการของสถานศึกษา โดยกำหนดจุดหมาย และมาตรฐาน การเรียนรู้ เป็นเป้าหมายและกรอบทิศทางในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้เป็นคนดี มีปัญญา มีคุณภาพชีวิตที่ดีและมีขีดความสามารถในการแข่งขัน ในเวทีระดับโลกและได้ปรับ

กระบวนการพัฒนาหลักสูตร ให้มีความสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ที่มุ่งเน้น การกระจายอำนาจทางการศึกษาให้ ท้องถิ่น และสถานศึกษาได้มีบทบาทและมีส่วนร่วมใน การพัฒนาหลักสูตร เพื่อให้สอดคล้องกับสภาพ และความต้องการของท้องถิ่น จากการติดตาม ประเมินผลการใช้หลักสูตรในช่วงระยะ 6 ปี ที่ผ่านมาผู้จุดเน้นของการพัฒนาเยาวชนผู้ศตวรรษ ที่ 21 กระทรวงศึกษาธิการ จึงมีการทบทวน หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 เพื่อ นำไปสู่การพัฒนาหลักสูตรแกนกลางการศึกษา ขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เพื่อให้เกิด ความชัดเจน ทั้งเป้าหมายของหลักสูตรในการพัฒนา คุณภาพผู้เรียน และกระบวนการนำหลักสูตร ไปสู่การปฏิบัติในระดับเขตพื้นที่การศึกษาและ สถานศึกษา โดยได้มีการกำหนดวิสัยทัศน์ จุดหมาย สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน คุณลักษณะอันพึง ประสงค์ มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด เพื่อใช้ เป็นทิศทางในการจัดทำหลักสูตร การเรียนการสอน นอกจากนี้ได้กำหนดโครงสร้างเวลาเรียน ขึ้น ต่อของแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ในแต่ละชั้นปีไว้ในหลักสูตรแกนกลาง และเปิดโอกาสให้ สถานศึกษาเพิ่มเติมเวลาเรียนได้ ตามความพร้อมและจุดเน้น อีกทั้งได้ปรับกระบวนการวัดและ ประเมินผล เกณฑ์การจบ การศึกษาแต่ละระดับ และเอกสารแสดงหลักฐานทางการศึกษาให้มีความ สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ และมีความชัดเจนต่อการนำไปปฏิบัติ ด้วยวิสัยทัศน์ หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานมุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคน ซึ่งเป็นกำลังของชาติให้ เป็นมนุษย์ที่ มีความสมดุลทั้งด้านร่างกาย ความรู้ คุณธรรม มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและเป็น พลโลก ยึดมั่นในการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีความรู้และทักษะพื้นฐานรวมทั้งเจตคติที่จำเป็นต่อการศึกษต่อ การประกอบอาชีพและการศึกษา ตลอดชีวิต โดยมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญบนพื้นฐานความเชื่อว่า ทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนา ตนเองได้เต็มตามศักยภาพ หลักการหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานมีหลักการที่สำคัญ ดังนี้

- 1) เป็นหลักสูตรการศึกษา เพื่อความเป็นเอกภาพของชาติ มีจุดหมาย และ มาตรฐานการเรียนรู้ เป็นเป้าหมายสำหรับพัฒนาเด็กและเยาวชนให้มีความรู้ ทักษะ เจตคติและ คุณธรรมบนพื้นฐานของความเป็นไทยควบคู่กับความ เป็นสากล
- 2) เป็นหลักสูตรการศึกษาเพื่อปวงชน ที่ประชาชนทุกคนมีโอกาสได้รับ การศึกษาอย่าง เสมอภาคและมีคุณภาพ
- 3) เป็นหลักสูตรการศึกษา ที่สนองการกระจายอำนาจ ให้สังคมมีส่วนร่วม ในการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับสภาพและความต้องการของท้องถิ่น
- 4) เป็นหลักสูตรการศึกษาที่มีโครงสร้างยืดหยุ่นทั้งด้านสาระการเรียนรู้ เวลา และการจัด การเรียนรู้

5) เป็นหลักสูตรการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

6) เป็นหลักสูตรการศึกษาสำหรับการศึกษาในระบบ นอกระบบและตามอัธยาศัยครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมาย สามารถเทียบโอนผลการเรียนรู้ และประสบการณ์ จุดหมายหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี มีปัญญา มีความสุข มีศักยภาพในการศึกษาต่อและประกอบอาชีพ จึงกำหนดเป็นจุดหมายเพื่อให้เกิดกับผู้เรียน เมื่อจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน ดังนี้

6.1) มีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ เห็นคุณค่าของตนเอง มีวินัยและปฏิบัติตนตามหลักธรรมของพระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือ ยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

6.2) มีความรู้ ความสามารถในการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา การใช้เทคโนโลยีและมีทักษะชีวิต

6.3) มีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี มีสุขนิสัย และรักการออกกำลังกาย

6.4) มีความรักชาติ มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและพลโลก ยึดมั่นในวิถีชีวิตและการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

6.5) มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์วัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทย การอนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อม มีจิตสาธารณะที่มุ่งทำประโยชน์และสร้างสิ่งที่ดีงามในสังคม และอยู่ร่วมกันในสังคม อย่างมีความสุข

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในการพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งเน้นพัฒนา ผู้เรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานที่กำหนด ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดสมรรถนะสำคัญและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ซึ่งมุ่งให้ผู้เรียนเกิดสมรรถนะสำคัญ 5 ประการดังนี้

1) ความสามารถในการสื่อสาร เป็นความสามารถในการรับและส่งสาร มีวัฒนธรรมในการใช้ภาษาถ่ายทอดความคิด ความรู้ความเข้าใจ ความรู้สึก และทัศนะของตนเอง เพื่อแลกเปลี่ยน ข้อมูลข่าวสารและประสบการณ์อันจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาตนเองและสังคม ตลอดจนการเลือกใช้วิธีการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ โดยคำนึงถึงผลกระทบที่มีต่อตนเองและสังคม

2) ความสามารถในการคิด เป็นความสามารถในการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ การคิดอย่างสร้างสรรค์ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ และการคิดอย่างเป็นระบบ เพื่อนำไปสู่ การสร้างองค์ความรู้หรือสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจเกี่ยวกับตนเองและสังคมได้อย่างเหมาะสม

3) ความสามารถในการแก้ปัญหา เป็นความสามารถในการแก้ปัญหาและ อุปสรรคที่เผชิญได้อย่างถูกต้องเหมาะสมบนพื้นฐานของหลักเหตุผล เข้าใจ ความสัมพันธ์และ การเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์ต่าง ๆ ในสังคม แสวงหาความรู้ ประยุกต์ความรู้มา ใช้ในการป้องกันและ แก้ไขปัญหา และมีการตัดสินใจที่มีประสิทธิภาพ โดยคำนึงถึงผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อตนเอง สังคม และสิ่งแวดล้อม

4) ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต เป็นความสามารถในการนำ กระบวนการต่าง ๆ ไปใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน การเรียนรู้ด้วยตนเอง การเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง การทำงานและการอยู่ร่วมกันในสังคม ด้วยการสร้างเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคล การ จัดการปัญหาและความขัดแย้งต่าง ๆ อย่างเหมาะสม การปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของ สังคมและสภาพแวดล้อม และการรู้จักหลีกเลี่ยงพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ที่ส่งผลกระทบต่อตนเอง และผู้อื่น

5) ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี เป็นความสามารถในการเลือกและใช้ เทคโนโลยีด้านต่าง ๆ และมีทักษะกระบวนการทางเทคโนโลยี เพื่อการพัฒนาตนเองและสังคมใน ด้านการเรียนรู้การสื่อสารการทำงาน การแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ถูกต้องเหมาะสมและมีคุณธรรม

2.2.1 งานวิชาการ

งานวิชาการถือว่าเป็นงานหลักของสถานศึกษาเพราะเป็นงานที่เกี่ยวข้องโดยตรงต่อ การพัฒนานักเรียนให้บรรลุวัตถุประสงค์พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ มุ่งให้กระจายอำนาจ ในการบริหารจัดการไปให้สถานศึกษาให้มากที่สุด ให้สถานศึกษาดำเนินการได้โดยอิสระ คล่องตัว รวดเร็ว สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน สถานศึกษา ชุมชนท้องถิ่นและการมีส่วนร่วมจากผู้ มีส่วนได้ส่วนเสีย เป็นปัจจัยสำคัญให้สถานศึกษา มีความเข้มแข็งในการบริหารและการจัดการ สามารถพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ ตลอดจนการวัดผลประเมินผล โดยมีวัตถุประสงค์ ดังนี้

2.2.1.1 เพื่อให้สถานศึกษา บริหารงานด้านวิชาการได้โดยอิสระ คล่องตัว รวดเร็วและสอดคล้อง กับความต้องการของนักเรียนสถานศึกษาชุมชนและท้องถิ่น

2.2.1.2 เพื่อให้การบริหารและจัดการการศึกษาของสถานศึกษา ได้มาตรฐาน และมีคุณภาพ สอดคล้องกับระบบประกันคุณภาพการศึกษาและการประเมินคุณภาพภายใน เพื่อพัฒนาตนเองและการประเมินจากหน่วยงานภายนอก

2.2.1.3 เพื่อให้สถานศึกษาพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ ตลอดจนปัจจัยเกื้อหนุนการพัฒนาการเรียนรู้ที่สนองความต้องการของผู้เรียนชุมชนและท้องถิ่น โดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญได้อย่างมีคุณภาพและประสิทธิภาพ

2.2.1.4 เพื่อให้สถานศึกษาได้ประสานความร่วมมือในการพัฒนาคุณภาพ การศึกษาของสถาบันอื่น ๆ อย่างกว้างขวาง กระทรวงศึกษาธิการ จึงได้กำหนดขอบข่ายและภารกิจ การบริหาร งานด้านวิชาการไว้ ในคู่มือการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคล ไว้ดังนี้

(1) ขอบข่ายและภารกิจงานวิชาการ ตามที่กำหนดในกฎกระทรวง วิชาการ

กระทรวงศึกษาธิการ (2552,น.29-30) ได้กำหนดขอบข่ายและ ภารกิจงานวิชาการในกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและจัดการศึกษา ดังนี้

(1.1) การพัฒนาหรือการดำเนินการเกี่ยวกับการให้ ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น

(1.2) การวางแผนงานด้านวิชาการ

(1.3) การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา

(1.4) การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา

(1.5) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้

(1.6) การวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผล

การเรียน

(1.7) การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาใน

สถานศึกษา

(1.8) การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้

(1.9) การนิเทศการศึกษา

(1.10) การแนะแนว

(1.11) การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและ

มาตรฐานการศึกษา

(1.12) การส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ

(1.13) การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการ
กับสถานศึกษาและองค์กรอื่น

(1.14) การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่
บุคคล ครอบครัวย องค์กรหน่วยงาน สถานประกอบการและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา

(1.15) การจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงาน
ด้านวิชาการของสถานศึกษา

(1.16) การคัดเลือกหนังสือแบบเรียนเพื่อใช้ใน
สถานศึกษา

(1.17) การพัฒนาและใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

(2) หลักการบริหารงานวิชาการ

เนื่องจากงานวิชาการเป็นงานหลักที่สำคัญที่สุดในการดำเนินการ
ให้ผู้เรียนเกิดคุณลักษณะต่าง ๆ อันพึงประสงค์ตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ผู้บริหารจึงต้องให้
ความสำคัญเกี่ยวกับข่ายของงานวิชาการทั้ง 17 ด้าน จึงต้องยึดหลัก ดังนี้

(2.1) หลักการด้านประสิทธิภาพ (Efficiency) หมายถึง
กระบวนการจัดการที่ทำให้ผู้เรียนสามารถสำเร็จการศึกษา ได้โดยไม่ต้องลาออกกลางคันหรือช้า
กว่าเวลาที่กำหนด

(2.2) หลักการด้านประสิทธิผล (Effectiveness) หมายถึง
ผลผลิตคือผู้เรียนมีคุณภาพตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร เป็นต้นว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของ
ผู้เรียน ได้มาตรฐานระดับสากล หรือระดับชาติ มีจิตสำนึก ค่านิยมที่เป็นไปตามเป้าหมาย มีคุณธรรม
และมีจิตสำนึกในความเป็นประชาธิปไตย สามารถใช้เทคโนโลยีศึกษาหาความรู้ที่เป็นไปตามวัย

(2.3) มีการบริหารจัดการ โดยยึดหลักธรรมาภิบาล
(Good Governance) หมายถึง การบริหารการให้บริการการศึกษาแก่ประชาชนเป็นสถาบันการศึกษา
ของรัฐที่มีหลัก การบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดีในการจัดการศึกษา โดยยึดหลักการ ดังนี้

ก. หลักความคุ้มค่ากับการลงทุน นั่นคือ
ผู้เรียนจบการศึกษาตามระยะเวลาที่หลักสูตรกำหนด

ข. หลักนิติธรรม คือการจัดการศึกษาให้
ถูกต้องตามกฎหมายการศึกษา ระเบียบ ข้อบังคับที่ทุกคนจะต้องปฏิบัติไปในทิศทางเดียวกัน

(3) ความหมายของการบริหารงานวิชาการ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้เสนอแนวทางการบริหารและการจัดการศึกษาด้านวิชาการ ไว้ดังนี้

(3.1) หลักการและแนวคิด

ก. จัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ให้เป็นไปตามกรอบหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานและสอดคล้องกับสภาพปัญหา ความต้องการของชุมชนและสังคมอย่างแท้จริง โดยมีครูผู้บริหาร ผู้ปกครอง และชุมชนมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน

ข. จัดกระบวนการเรียนรู้ โดยถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด

ค. ให้ชุมชนและสังคมมีส่วนร่วมในการกำหนดหลักสูตร กระบวนการเรียนรู้รวมทั้งเป็นเครือข่ายและแหล่งเรียนรู้

ง. จัดการศึกษาให้มีคุณภาพและมาตรฐาน โดยจัดให้มีดัชนีวัดคุณภาพด้วยการจัดหลักสูตร กระบวนการเรียนรู้ และสามารถตรวจสอบคุณภาพการจัดการศึกษาได้

จ. มุ่งส่งเสริมให้มีการร่วมมือเป็นเครือข่าย เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและคุณภาพในการจัดและพัฒนาการศึกษา

(3.2) ขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ

พัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

ก. จัดทำหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับสภาพปัญหา ความต้องการของผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชนและสังคม และเป็นไปตามกรอบหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ข. บริหารหลักสูตรสถานศึกษา
ค. นิเทศเพื่อการพัฒนาการใช้หลักสูตรภายในสถานศึกษา

ง. ติดตาม ประเมินผล และปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษา

การพัฒนากระบวนการเรียนรู้

ก. จัดทำแผนการเรียนรู้โดยผู้เรียนมีส่วนร่วม

- เหมาะสมทั้งด้านเวลา สาระการเรียนรู้และผู้เรียน
- ข. จัดกระบวนการเรียนรู้ให้ยืดหยุ่นตามความ
- สำคัญ ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยการปฏิบัติจริงจากแหล่งการเรียนรู้และเครือข่ายการเรียนรู้
- ค. จัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็น
- กระบวนการเรียนรู้
- ง. ใช้การแนะแนวเป็นส่วนหนึ่งของการจัด
- จ. ให้ผู้ปกครอง ครอบครัว ชุมชน และสังคม
- เข้ามามีส่วนร่วมใน การจัดการกระบวนการเรียนรู้
- ฉ. ส่งเสริมให้ครูได้รับการพัฒนาวิธีการจัด
- กระบวนการเรียนรู้อย่างหลากหลายและต่อเนื่อง
- การวัด ประเมินผล และการเทียบโอนผลการเรียน
- ก. กำหนดระเบียบการวัดและการประเมินผล
- ข. จัดทำเอกสาร หลักฐานการศึกษาให้
- เป็นไปตามระเบียบการวัดและประเมินผลของสถานศึกษา
- ค. วัดผล ประเมินผล เทียบโอนประสบการณ์
- เทียบโอนผลการเรียนและอนุมัติผลการเรียนในสถานศึกษา
- ง. จัดให้มีการประเมินผลการเรียนทุกช่วงชั้น
- และจัดให้มีการซ่อมเสริม กรณีที่มีผู้เรียนไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน
- จ. จัดให้มีการพัฒนาเครื่องมือในการวัดและ
- ประเมินผล
- ฉ. มีการเทียบโอนผลการเรียน โดย
- คณะกรรมการ
- ข. จัดระบบสารสนเทศด้านการวัดผล
- ประเมินผล และการเทียบโอนผลการเรียน เพื่อใช้ในการอ้างอิง ตรวจสอบและใช้ประโยชน์ในการ
- พัฒนาการเรียนการสอน

การประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา

- ก. จัดให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษา

คุณภาพในระดับหน่วยงาน

ข. สนับสนุนส่งเสริมให้มีระบบการประกัน

รายงานการประกันคุณภาพการศึกษา

ค. กำกับ ติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผลและ

คุณภาพการศึกษา

ง. ปรับปรุงและพัฒนาระบบการประกัน

การพัฒนาและใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

และใช้สื่อและเทคโนโลยีที่เหมาะสมเพื่อการศึกษา

ก. ส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูผลิต พัฒนา

ให้กับผู้สอนและผู้เรียนอย่างเพียงพอและหลากหลาย

ข. จัดหาสื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้

สถานศึกษาให้พอเพียงและสอดคล้องกับการจัดกระบวนการเรียนรู้

ก. จัดให้มีแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอก

ทั้งในและนอกสถานศึกษาเพื่อพัฒนาการเรียนรู้

ข. ส่งเสริมให้ครูและผู้เรียนได้ใช้แหล่งเรียนรู้

การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา

พัฒนาผู้เรียน หลักสูตรกระบวนการเรียนรู้ การใช้สื่อและอุปกรณ์การเรียนรู้

ก. ส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูทำวิจัยเพื่อ

พัฒนาคุณภาพการศึกษารวมทั้งสนับสนุนให้ครูนำผลการวิจัยมาใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา

ข. รวบรวม และเผยแพร่ผลการวิจัยเพื่อ

วิชาการ

ค. การส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทาง

สังคมอื่น

ง. ชุมชน องค์กร หน่วยงานและสถาบันทาง

จ. ส่งเสริมและสนับสนุนให้ชุมชนสามารถ เลือกระบบปัญหาและวิทยาการต่าง ๆ เพื่อพัฒนาชุมชนให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความ ต้องการ โดยร่วมมือกับบุคคล ชุมชน องค์กร หน่วยงาน และสถาบันสังคมอื่น ๆ

การส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ

ปรีชา สวัสดิ์ (2544) กล่าวโดยสรุปว่า การบริหารงาน วิชาการ คือ การบริหาร งานกิจกรรมทุกชนิดใน โรงเรียน เพื่อที่จะส่งเสริมการเรียนการสอนใน โรงเรียน ให้ก้าวหน้าและมีประสิทธิภาพอยู่เสมอและนับว่าเป็นหัวใจของการศึกษาอบรม ดังนั้น ผู้บริหารควรให้ความสนใจและใช้เวลาในการบริหารงานด้านนี้มากที่สุดกว่าด้านอื่น ๆ

สัมมา รัตนชัย (2556,น.99) การบริหารงานวิชาการ หมายถึง กระบวนการดำเนินงาน ปรับปรุง พัฒนากิจกรรมการเรียนการสอน ที่มีการร่วมมือของ บุคลากรในโรงเรียนในการจัดกิจกรรมทุกชนิดในโรงเรียนที่ก่อให้เกิดการเรียนรู้และการศึกษาของ ผู้เรียน โดยมีการประสานงานของทุกคนในโรงเรียนร่วมกัน บุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการ ส่งเสริมงานวิชาการของโรงเรียน คือ ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน ส่วนในการบริหารโรงเรียน นั้นจะต้องใช้เวลาส่วนใหญ่ในการบริหารงานด้านวิชาการ เพื่อมุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียน มีความรู้ ทักษะ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ และภาวะสุขภาพ ตามจุดหมายของ หลักสูตรอย่างมีประสิทธิภาพ

รัตนา กาญจนพันธ์ (2556,น.88) การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การบริหารกิจกรรมทุกชนิดในสถานศึกษา ซึ่งเกี่ยวข้องกับการปรับปรุง พัฒนาการเรียน การสอนให้เกิดผลตามเป้าหมายของหลักสูตรอย่างมีประสิทธิภาพ

รุจิรี ภู่อาระ และกัลยมน อินทุสุต (2558,น.49) การ บริหารงานวิชาการหมายถึงการบริหารกิจกรรมทุกชนิดในสถานศึกษาที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรการ นำหลักสูตรไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนการจัดหาวัสดุประกอบการสอนการวัดการประเมินผล การนิเทศการศึกษาการแนะแนวการปรับหลักสูตร

ผู้วิจัยสรุปได้ว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การรวบรวมข้อมูลและจัดทำระเบียบแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานวิชาการ เช่น หลักสูตรการเรียนการสอน วิธีการสอนการวัดผลและประเมินผลการเรียน การพัฒนาหลักสูตรโรงเรียน การจัดการเรียนรู้และแผนการจัด การเรียนรู้ การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตร การจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ และการประเมินผลในด้านคุณภาพการจัดการเรียนการสอน

(4) ความสำคัญของการบริหารงานวิชาการ

รุจิร ภู่อาระ และกัลยมน อินทุสุต (2558, น. 49-50) การบริหารงานวิชาการคือหัวใจสำคัญของการบริหารสถานศึกษาที่ผู้บริหาร จะต้องให้ความสำคัญและเอาใจใส่จากรูปแบบสถานศึกษาในระบบสังคม การจัดการกิจกรรมการสอน การเรียนซึ่งเป็นแกนกลางของการบริหารจากต้องคำนึงถึงทั้งในด้านระบบโครงสร้าง ระบบเอกัตบุคคล ระบบวัฒนธรรมและระบบการเมือง โดยมุ่งหวังให้เกิดผลผลิต คือ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนความพึงพอใจในงาน การหยุดงาน การเลิกเรียน และคุณธรรมที่จะต้องให้เกิดขึ้นอันเป็นความคาดหวังของสถานศึกษา

รัตนา กาญจนพันธ์ (2556, น. 89) กล่าวว่า เพื่อให้การบริหารงานด้านวิชาการในสถานศึกษาบรรลุเป้าหมายตามหลักสูตรกำหนด ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องมีความรู้ความเข้าใจขอบข่ายของงานวิชาการอย่างลึกซึ้ง

(4.1) ภารกิจการบริหารงานวิชาการ

สัมมา รธนินธ์ (2556, น.99) ขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ คือ การดำเนินงานด้านต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

ก. การจัดการหลักสูตร แผนการเรียนรู้ ประกอบด้วย การวิเคราะห์และจัดทำหลักสูตร การจัดทำแผนการเรียนรู้ การวางแผนการดำเนินงานวิชาการ

ข. การจัดการเรียนการสอน ประกอบด้วย การจัดทำตารางสอน การกำหนดผู้สอน การดำเนินการสอน การจัดกิจกรรมตามหลักสูตร การจัดกิจกรรมนอกหลักสูตร

ค. การจัดสื่อและวัสดุเพื่อการเรียนการสอน ประกอบด้วย การจัดดำเนินการเกี่ยวกับวัสดุ อุปกรณ์ สื่อ ห้องสมุด นวัตกรรม ตลอดจนเทคโนโลยีเพื่อการเรียน การสอน

ง. การนิเทศและพัฒนาการเรียนการสอน ประกอบด้วย การติดตามการดำเนินการสอน การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน การพัฒนาครู การประชุมทางวิชาการ

จ. การวัดและประเมินผลการเรียนการสอน ประกอบด้วย การวัดและประเมินผลการเรียนของนักเรียน การประเมินผลการสอนของครู การประกันคุณภาพภายใน และมาตรฐานการศึกษา

(4.2) ขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ

พัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

ก. จัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ให้สอดคล้องกับ สภาพปัญหา ความต้องการของผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชนและสังคม และเป็นไปตามกรอบหลักสูตร แกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ภายในสถานศึกษา

ข. บริหารหลักสูตรสถานศึกษา

ค. นิเทศเพื่อการพัฒนาการใช้หลักสูตร

สถานศึกษา

ง. ติดตาม ประเมินผล และปรับปรุงหลักสูตร

การพัฒนากระบวนการเรียนรู้

ก. จัดทำแผนการเรียนรู้โดยผู้เรียนมีส่วนร่วม
ข. จัดกระบวนการเรียนรู้ให้ยืดหยุ่นตามความ
เหมาะสมทั้งด้านเวลาสาระการเรียนรู้และผู้เรียน

สำคัญ ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยการปฏิบัติจริงจากแหล่งการเรียนรู้และเครือข่ายการเรียนรู้

กระบวนการเรียนรู้

ค. จัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็น

ง. ใช้การแนะแนวเป็นส่วนหนึ่งของการจัด

เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกระบวนการเรียนรู้

จ. ให้ผู้ปกครอง ครอบครัว ชุมชน และสังคม

กระบวนการเรียนรู้อย่างหลากหลายและต่อเนื่อง

ฉ. ส่งเสริมให้ครูได้รับการพัฒนาวิธีการจัด

การวัด ประเมินผล และการเทียบโอนผลการเรียน

ก. กำหนดระเบียบการวัดและการประเมินผล

ข. จัดทำเอกสาร หลักฐานการศึกษาให้เป็นไป

ตามระเบียบการวัดและประเมินผลของสถานศึกษา

ค. วัดผลประเมินผล เทียบโอนประสบการณ์

เทียบโอนผลการเรียนและอนุมัติผลการเรียนในสถานศึกษา

ง. จัดให้มีการประเมินผลการเรียนทุกช่วงชั้น

และจัดให้มีการซ่อมเสริม กรณีที่มีผู้เรียนไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน

จ. จัดให้มีการพัฒนาเครื่องมือในการวัดและ

ประเมินผล

ฉ. มีการเทียบโอนผลการเรียน โดย

คณะกรรมการ

ช. จัดระบบสารสนเทศด้านการวัดผล

ประเมินผล และการเทียบโอนผลการเรียน เพื่อใช้ในการอ้างอิง ตรวจสอบและใช้ประโยชน์ในการพัฒนาการเรียนการสอน

การประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา

ก. จัดให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษา

ข. สนับสนุนส่งเสริม ให้มีระบบการประกัน

คุณภาพในระดับหน่วยงาน

ค. กำกับ ติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผลและ

รายงานการประกันคุณภาพการศึกษา

ง. ปรับปรุงและพัฒนากระบวนการประกัน

คุณภาพการศึกษา

การพัฒนาและใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

ก. ส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูผลิต พัฒนา

และใช้สื่อและเทคโนโลยีที่เหมาะสมเพื่อการศึกษา

ข. จัดหาสื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

ให้กับผู้สอนและผู้เรียนอย่างเพียงพอและหลากหลาย

การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้

- ก. จัดให้มีแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษาให้พอเพียงและสอดคล้องกับการจัดกระบวนการเรียนรู้
- ข. ส่งเสริมให้ครูและนักเรียนได้ใช้แหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกสถานศึกษาเพื่อพัฒนาการเรียนรู้

การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา

- ก. ส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูทำวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน หลักสูตรกระบวนการเรียนรู้ การใช้สื่อและอุปกรณ์การเรียนรู้
- ข. รวบรวม และเผยแพร่ผลการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษารวมทั้งสนับสนุนให้ครูนำผลการวิจัยมาใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา
- ค. การส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ
- ง. ชุมชน องค์กร หน่วยงานและสถาบันทางสังคมอื่น
- จ. ส่งเสริมและสนับสนุนให้ชุมชนสามารถเลือกสรรภูมิปัญญาและวิทยาการต่าง ๆ เพื่อพัฒนาชุมชนให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการ โดยร่วมมือกับบุคคล ชุมชน องค์กร หน่วยงาน และสถาบันสังคมอื่น ๆ

การส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ

ปรีชา สวัสดิ์ (2544) กล่าวว่าโดยสรุปว่า การบริหารงานวิชาการ คือ การบริหารงานกิจกรรมทุกชนิดในโรงเรียน เพื่อที่จะส่งเสริมการเรียนการสอนในโรงเรียน ให้ก้าวหน้าและมีประสิทธิภาพอยู่เสมอและนับว่าเป็นหัวใจของการศึกษาอบรม ดังนั้นผู้บริหารควรให้ความสนใจและใช้เวลาในการบริหารงานด้านนี้มากที่สุดกว่าด้านอื่น ๆ

ปรีชาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2553, น.3-4) กำหนดขอบข่าย

การบริหารงานวิชาการ ไว้ดังนี้

- ก. การวางแผนเกี่ยวกับงานวิชาการ เป็นการวางแผนเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้การจัดการเกี่ยวกับการเรียนการสอน

ข. การจัดดำเนินงานเกี่ยวกับการเรียนการสอน เพื่อให้การเรียนการสอนในสถานศึกษา ดำเนินไปได้ด้วยดีและสามารถปฏิบัติได้ จึงต้องมีการจัดการเกี่ยวกับการเรียนการสอน

ค. การจัดบริหารเกี่ยวกับการเรียนการสอน เป็นการจัดตั้งอำนาจความสะดวกและการส่งเสริมการจัดหลักสูตร และโปรแกรมการศึกษาให้มีประสิทธิภาพและคุณภาพ

ง. การวัดและประเมินผล กระบวนการเพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการตรวจสอบและวิเคราะห์ ผลการเรียนรู้

ภาวิดา ธาราศรีสุทธิ (2559) กล่าวว่า การบริหารงานมีขอบข่ายที่ครอบคลุมใน 6 ด้าน คือ ด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอนด้าน การวัดและประเมินผล ด้านห้องสมุด และด้านการนิเทศภายใน

จากการศึกษาทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี ผู้วิจัยได้สังเคราะห์และพิจารณาเห็นว่า องค์ประกอบบางด้านมีความหมายเดียวกัน คล้ายคลึงกัน และใกล้เคียงกัน ดังนั้นเพื่อให้การนำองค์ประกอบมาแสดงในตารางสังเคราะห์ให้เหมาะสมครอบคลุมเนื้อหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี ที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการประกอบด้วย

ก. การพัฒนาหรือการดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระ หลักสูตรท้องถิ่น

ข. การวางแผนงานด้านวิชาการ

ค. การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา

ง. การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา

จ. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้

ฉ. การวัดผล ประเมินผล และดำเนินการ

เทียบโอนผลการเรียน

ช. การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาใน

สถานศึกษา

	ช. การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ ฉ. การนิเทศการศึกษา ญ. การแนะแนว ฎ. การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน
และมาตรฐานการศึกษา	
วิชาการ	ฏ. การส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทาง ฐ. การประสานความร่วมมือในการพัฒนา
วิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น	ท. การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่
บุคคล ครอบครัวย องค์กรหน่วยงาน สถานประกอบการและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา	ฑ. การจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับ
งานด้านวิชาการของสถานศึกษา	ฒ. การคัดเลือกหนังสือแบบเรียนเพื่อใช้ใน
สถานศึกษา	ด. การพัฒนาและใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

จากการกำหนดชื่อองค์ประกอบดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยได้นำมาแสดงในตารางสังเคราะห์ โดยองค์ประกอบเหล่านี้ถือว่าเป็นองค์ประกอบตามกรอบแนวคิดเชิงทฤษฎีที่ผู้วิจัย จะพิจารณาใช้เกณฑ์ความถี่เพื่อกำหนดเป็นองค์ประกอบตามกรอบแนวคิดเพื่อการวิจัยตามลำดับ ดังแสดงในตารางที่ 2.1 การสังเคราะห์องค์ประกอบตัวแปรงานวิจัย

ตารางที่ 2.1 การสังเคราะห์องค์ประกอบตัวแปรงานวิจัย (ต่อ)

ตัวแปรทางวิชาการ	กระทรวงศึกษาธิการ, 2560 ภาควิชา ธาราศรีสุทธี 2546 ตีพิมพ์งานพิมพ์ โศครุหลักคำ และคณะ, 2559 วิมล เศษ, 2558 นิลวรรณ วัฒนา, 2556 สายรุ้ง ปริยานนท์, 2559 เขาคดี เล็กกุล, 2553 มโนรา อามาตย์ทัศน์, 2552 อุทัย เพชรเรือง, 2544	รวม				
13. การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น	✓	1				
14. การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงานสถานประกอบการ และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา	✓	1				
15. การจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา	✓	1				
16. การคัดเลือกหนังสือแบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา	✓	1				
17. การพัฒนาและใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา	✓	✓	✓	✓	✓	5

จากตารางจะเห็นว่าองค์ประกอบของงานวิชาการจากงานวิจัยที่เกี่ยวข้องที่ได้ทำการศึกษา มีจำนวน 17 ด้าน แต่สำหรับการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดองค์ประกอบงานวิชาการ มี 5 ด้าน คือ 1) ด้านหลักสูตรและการบริหารหลักสูตร 2) ด้านการวัดและประเมินผลการศึกษา 3) ด้านการนิเทศภายใน 4) การจัดการเรียนการสอน และ 5) ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้

1) ด้านหลักสูตรและการบริหารหลักสูตร

อภิชา พุ่มพวง (2559) ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดสมุทรปราการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 ผลการวิจัยพบว่า (1) ปัญหาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ตามลำดับ (2) แนวทาง การพัฒนาการบริหารงานวิชาการ พบว่า ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ผู้บริหารควรชี้แจงให้ครูเห็นความสำคัญของการวิจัย สร้างแรงจูงใจและสนับสนุนให้ครูเผยแพร่ งานวิจัยจัดอบรมเชิงปฏิบัติการ และนิเทศประเมินผลการนำกระบวนการวิจัยไปใช้ในการสอน ส่วนด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยี ควรวางแผนจัดสรรงบประมาณการจัดซื้อและ การซ่อมบำรุงให้ชุมชนมีส่วนร่วมจัดหาและพัฒนาสื่อเทคโนโลยีการศึกษา จัดอบรมบัตรการใช้สื่อ เทคโนโลยีการสอน นิเทศและประเมินผลการใช้สื่อการสอน สร้างแรงจูงใจให้ครูผลิตสื่อการสอน และด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ควรจัดอบรมกระบวนการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาให้ ชุมชนมีส่วนร่วมจัดทำหลักสูตร ปรับปรุง พัฒนาหลักสูตรให้ทันสมัยจัดนิเทศการนำหลักสูตร ไปใช้แบบเชิงรุกและเป็นกัลยาณมิตร (3) ระดับความเห็นของผู้บริหารเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนา บริหารงานวิชาการทั้ง 3 ด้านพบว่าผ่านการยอมรับจากผู้บริหาร สามารถใช้เป็นแนวทางบริหารงาน วิชาการได้ตรงตามปัญหาที่เกิดขึ้น

จีณัญญาพัจน์ โคตรหลักคำ และคณะ (2559) แนวทางการบริหารงานวิชาการของ โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19 พบว่า สภาพการ บริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19 ภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ การวางแผนงานวิชาการ และการนิเทศ งานวิชาการ รองลงมาคือ ระบบการวัดผลและประเมินผลการเรียน และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ การจัดสื่อการเรียนการสอน

โมนรา อามาตย์ทัศน์ (2552) สภาพปัญหาการบริหารวิชาการในโรงเรียนอำเภอกุพาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต 1 พบว่า ครูผู้สอน มีความคิดเห็นต่อ ปัญหาการบริหาร

วิชาการ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลางทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านการพัฒนาหลักสูตรการพัฒนากระบวนการศึกษา ด้านการวัดผลและประเมินผล

เยาวดี เล็กกุล (2553) แนวทางการบริหารงานวิชาการเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนพนมเบญจา สังกัดเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 13 พบว่า โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ย ดังนี้ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ด้านพัฒนาแหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น ด้านการวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน และด้านการนิเทศภายในสถานศึกษา

จากแนวคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยสรุปองค์ประกอบด้านหลักสูตรและการบริหารหลักสูตร ได้ดังนี้ (1) มีความสอดคล้องกับสภาพแวดล้อมในท้องถิ่น (2) มีความสอดคล้องกับสภาพของโรงเรียนและสภาวะปัจจุบัน (3) เป้าหมาย ภารกิจ และวิสัยทัศน์ โดยการมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายรวมทั้งคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสอดคล้องตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน (4) สถานศึกษามีการวางแผนการนำหลักสูตรแกนกลางและหลักสูตรสถานศึกษาไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทุกกลุ่มสาระ (5) สถานศึกษาส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ (6) ส่งเสริม สนับสนุนให้ครูปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการของผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชน และสังคม (7) โรงเรียนมีการแต่งตั้งคณะกรรมการในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา และ (8) ครูผ่านการอบรม พัฒนาและมีความรู้เกี่ยวกับการวิเคราะห์หลักสูตร การจัดทำหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้

2) ด้านการวัดและประเมินผลการศึกษา

อภิชา พุ่มพวง (2559) ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดสมุทรปราการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 ผลการวิจัยพบว่า (1) ปัญหาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ตามลำดับ (2) แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ พบว่า ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาผู้บริหารควรชี้แจงให้ครูเห็นความสำคัญของการวิจัย สร้างแรงจูงใจและสนับสนุนให้ครูเผยแพร่งานวิจัยจัด

อบรมเชิงปฏิบัติการ และนิเทศประเมินผลการนำกระบวนการวิจัยไปใช้ในการสอน ส่วนด้านการพัฒนาสื่อวัตกรรมการและเทคโนโลยี ควรวางแผนจัดสรรงบประมาณการจัดซื้อและการซ่อมบำรุงให้ชุมชนมีส่วนร่วมจัดหาและพัฒนาสื่อเทคโนโลยีการศึกษา จัดอบรมบุคลากรใช้สื่อเทคโนโลยีการสอน นิเทศและประเมินผลการใช้สื่อการสอน สร้างแรงจูงใจให้ครูผลิตสื่อการสอน และด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ควรจัดอบรมกระบวนการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาให้ชุมชนมีส่วนร่วมจัดทำหลักสูตรปรับปรุง พัฒนาหลักสูตรให้ทันสมัยจัดนิเทศการนำหลักสูตรไปใช้แบบเชิงรุกและเป็นกัลยาณมิตร (3) ระดับความเห็นของผู้บริหารเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาบริหารงานวิชาการทั้ง 3 ด้าน พบว่า ผ่านการยอมรับจากผู้บริหารสามารถใช้เป็นแนวทางบริหารงานวิชาการได้ตรงตามปัญหาที่เกิดขึ้น

จากแนวคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง หลักสูตร ผู้วิจัยสรุปองค์ประกอบด้าน การวัดและประเมินผลการศึกษา ได้ดังนี้ (1) ครูผู้สอนมีความสามารถและรับผิดชอบในการจัดการเรียนการสอน (2) ครูผู้สอนมีความตรงต่อเวลาและเอาใจใส่ผู้เรียน (3) ครูผู้สอนมีการจัดทำแผนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (4) มีความรู้ ในด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียน (5) มีความรู้ความสามารถในการจัดทำและใช้สื่อการเรียนรู้ (6) มีการจัดสอนซ่อมเสริมให้กับนักเรียนที่มีปัญหาทางการเรียนเพื่อพัฒนาความรู้ความสามารถตามศักยภาพ

3) ด้านการนิเทศภายใน

เยาวดี เล็กกุล (2553) แนวทางการบริหารงานวิชาการเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนพนมเบญจา สังกัดเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 13 พบว่า โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ย ดังนี้ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้ ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น ด้านการวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผล การเรียน และด้านการนิเทศภายในสถานศึกษา

อภิชา พุ่มพวง (2559) ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดสมุทรปราการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 ผลการวิจัยพบว่า (1) ปัญหาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านการพัฒนา

สื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ตามลำดับ (2) แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ พบว่า ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ผู้บริหารควรชี้แจงให้ครูเห็นความสำคัญของการวิจัย สร้างแรงจูงใจและสนับสนุนให้ครูเผยแพร่ งานวิจัยจัดอบรมเชิงปฏิบัติการ และนิเทศประเมินผลการนำกระบวนการวิจัยไปใช้ในการสอน ส่วนด้านการพัฒนาสื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยี ควรวางแผนจัดสรรงบประมาณการจัดซื้อและการซ่อมบำรุงให้ชุมชนมีส่วนร่วมจัดหาและพัฒนาสื่อเทคโนโลยีการศึกษา จัดอบรมบุคลากรใช้สื่อเทคโนโลยีการสอน นิเทศและประเมินผลการใช้สื่อการสอน สร้างแรงจูงใจให้ครูผลิตสื่อการสอน และด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ควรจัดอบรมกระบวนการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาให้ชุมชนมีส่วนร่วมจัดทำหลักสูตร ปรับปรุง พัฒนาหลักสูตรให้ทันสมัยจัดนิเทศ การนำหลักสูตรไปใช้แบบเชิงรุกและเป็นกัลยาณมิตร (3) ระดับความเห็นของผู้บริหารเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนา บริหารงานวิชาการทั้ง 3 ด้าน พบว่า ผ่านการยอมรับจากผู้บริหาร สามารถใช้เป็นแนวทาง บริหารงานวิชาการได้ตรงตามปัญหาที่เกิดขึ้น

จากแนวคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยสรุปองค์ประกอบด้านนิเทศภายใน ได้ดังนี้ (1) สถานศึกษามีสื่อเทคโนโลยีและอุปกรณ์ที่ทันสมัยที่เหมาะสมและเอื้อต่อการเรียนรู้ (2) สถานศึกษามีการใช้สื่อเกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่นที่เหมาะสมและเอื้อต่อการเรียนรู้ (3) หนังสือ/ ตำรา/เอกสาร สื่อ วัสดุ อุปกรณ์ ที่ใช้ประกอบการเรียนการสอนเพียงพอกับจำนวนผู้เรียน (4) หนังสือ/ตำรา/เอกสาร สื่อ วัสดุ อุปกรณ์ที่ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เหมาะสมกับเนื้อหา สาระการเรียนรู้ (5) ครูเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการผลิตและใช้สื่อแหล่งการเรียนรู้ (6) เปิดโอกาสให้นักเรียนนำเสนอผลงานจากการบูรณาการเรียนรู้อยู่โดยใช้สื่อเทคโนโลยีหน้าชั้นเรียน (7) ครูมีการประเมินผลการใช้สื่อนวัตกรรมเพื่อการปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

4) ด้านการจัดการเรียนการสอน

จิติญาพันธ์ โคตรหลักคำ และคณะ (2559) แนวทางการบริหารงานวิชาการของ โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19 พบว่า สภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19 ภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่การวางแผนงานวิชาการ และการนิเทศ งานวิชาการ รองลงมาคือ ระบบการวัดผลและประเมินผลการเรียน และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ การจัดสื่อการเรียนการสอน

มโนรา อามาตย์ทัศน์ (2552) สภาพปัญหาการบริหารวิชาการในโรงเรียนอำเภอกุพาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต 1 พบว่า ครูผู้สอน มีความคิดเห็นต่อ ปัญหาการบริหาร วิชาการ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลางทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านการพัฒนาหลักสูตร การพัฒนา กระบวนการศึกษา ด้านการวัดผลและประเมินผล

อภิชา พุ่มพวง (2559) ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียน มัธยมศึกษา จังหวัดสมุทรปราการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 ผลการวิจัย พบว่า (1) ปัญหาการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ตามลำดับ (2) แนวทาง การพัฒนาการบริหารงานวิชาการ พบว่า ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาผู้บริหารควร ชี้แจงให้ครูเห็นความสำคัญของการวิจัย สร้างแรงจูงใจและสนับสนุนให้ครูเผยแพร่งานวิจัยจัด อบรมเชิงปฏิบัติการ และนิเทศประเมินผลการนำกระบวนการวิจัยไปใช้ในการสอน ส่วนด้าน การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยี ควรวางแผนจัดสรรงบประมาณการจัดซื้อและการซ่อม บำรุงให้ชุมชนมีส่วนร่วมจัดหาและพัฒนาสื่อเทคโนโลยีการศึกษา จัดอบรมบุคลากรใช้สื่อ เทคโนโลยีการสอน นิเทศและประเมินผลการใช้สื่อการสอน สร้างแรงจูงใจให้ครูผลิตสื่อการสอน และด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ควรจัดอบรมกระบวนการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาให้ ชุมชนมีส่วนร่วมจัดทำหลักสูตร ปรับปรุง พัฒนาหลักสูตรให้ทันสมัยจัดนิเทศการนำหลักสูตร ไปใช้แบบเชิงรุกและเป็นกัลยาณมิตร (3) ระดับความเห็นของผู้บริหารเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนา บริหารงานวิชาการทั้ง 3 ด้าน พบว่า ผ่านการยอมรับจากผู้บริหารสามารถใช้เป็นแนวทางบริหารงาน วิชาการได้ตรงตามปัญหาที่เกิดขึ้น

จากแนวคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยสรุปองค์ประกอบด้านการจัดการเรียนการสอน ได้ดังนี้ (1) สถานศึกษามีการนิเทศภายในเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (2) สถานศึกษานิเทศ ติดตามและประเมินผลการใช้หลักสูตร ตามความเหมาะสม (3) ส่งเสริมให้ครู ศึกษา วิเคราะห์ ถึง ความจำเป็นในการใช้การผลิต จัดหาสื่อ เทคโนโลยี และพัฒนานวัตกรรมการศึกษา เพื่อ การเรียนรู้ ของผู้เรียน (4) สถานศึกษามีการนิเทศเตรียมความพร้อมให้ครูในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และ (5) โรงเรียนมีโครงการนิเทศส่งเสริมให้ครูจัดบรรยากาศในห้องเรียนให้เอื้อต่อการจัดการเรียนการ สอน

5) ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้

อภิชา พุ่มพวง (2559) ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดสมุทรปราการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 ผลการวิจัย พบว่า (1) ปัญหาการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ตามลำดับ (2) แนวทาง การพัฒนาการบริหารงานวิชาการ พบว่า ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ผู้บริหารควรชี้แจงให้ครูเห็นความสำคัญของการวิจัย สร้างแรงจูงใจและสนับสนุนให้ครูเผยแพร่ งานวิจัยจัดอบรมเชิงปฏิบัติการ และนิเทศประเมินผลการนำกระบวนการวิจัยไปใช้ในการสอน ส่วนด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยี ควรวางแผนจัดสรรงบประมาณการจัดซื้อและ การซ่อมบำรุงให้ชุมชนมีส่วนร่วมจัดหาและพัฒนาสื่อเทคโนโลยีการศึกษา จัดอบรมบัตรการใช้สื่อ เทคโนโลยีการสอน นิเทศและประเมินผลการใช้สื่อการสอน สร้างแรงจูงใจให้ครูผลิตสื่อการสอน และด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ควรจัดอบรมกระบวนการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาให้ ชุมชนมีส่วนร่วมจัดทำหลักสูตร ปรับปรุง พัฒนาหลักสูตรให้ทันสมัยจัดนิเทศการนำหลักสูตรไป ใช้แบบเชิงรุกและเป็นกัลยาณมิตร (3) ระดับความเห็นของผู้บริหารเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนา บริหารงานวิชาการทั้ง 3 ด้าน พบว่า ผ่านการยอมรับจากผู้บริหารสามารถใช้เป็นแนวทางบริหารงาน วิชาการได้ตรงตามปัญหาที่เกิดขึ้น

จากแนวคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยสรุปองค์ประกอบด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ได้ดังนี้ (1) มีการแจ้งวิธีการวัดผลและประเมินผลให้ผู้เรียนทราบล่วงหน้า (2) มีการวัดผลและ ประเมินผลอย่างต่อเนื่องควบคู่ไปกับการเรียนการสอน (3) วัดผลและประเมินผลครอบคลุมการ เรียนรู้ทั้งด้านความรู้ เจตคติ และการปฏิบัติ (4) ใช้วิธีการและเครื่องมือหลากหลายใน การประเมิน เพื่อให้ได้ข้อมูลในการประเมินอย่างเพียงพอ (5) วัดผลและประเมินผลก่อนเรียน ระหว่างเรียนและ หลังเรียน เพื่อพัฒนาความสามารถของผู้เรียน (6) นำผลการประเมินมาปรับเปลี่ยนการเรียนการสอน เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เต็มศักยภาพ (7) สถานศึกษามีการประเมินผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของครู ทุกคนเป็นระยะ ๆ อย่างต่อเนื่อง (8) วิธีการประเมินผลของสถานศึกษาได้เน้นการประเมินผลตาม สภาพจริง และ (9) ผู้บริหารส่งเสริมให้มีการวัดผล ประเมินผลการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับมาตรฐาน การเรียนรู้และตัวชี้วัด

2.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

อภิชา พุ่มพวง (2559) ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดสมุทรปราการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 ผลการวิจัย พบว่า (1) ปัญหาการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ตามลำดับ (2) แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ พบว่า ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ผู้บริหารควรชี้แจงให้ครูเห็นความสำคัญของการวิจัย สร้างแรงจูงใจและสนับสนุนให้ครูเผยแพร่ งานวิจัยจัดอบรมเชิงปฏิบัติการ และนิเทศประเมินผลการนำกระบวนการวิจัยไปใช้ในการสอน ส่วนด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยี ควรวางแผนจัดสรรงบประมาณการจัดซื้อและการซ่อมบำรุงให้ชุมชนมีส่วนร่วมจัดหาและพัฒนาสื่อเทคโนโลยีการศึกษา จัดอบรมบัตรการใช้สื่อ เทคโนโลยีการสอน นิเทศและประเมินผลการใช้สื่อการสอน สร้างแรงจูงใจให้ครูผลิตสื่อการสอน และด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ควรจัดอบรมกระบวนการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาให้ ชุมชนมีส่วนร่วมจัดทำหลักสูตร ปรับปรุง พัฒนาหลักสูตรให้ทันสมัยจัดนิเทศการนำหลักสูตรไป ใช้แบบเชิงรุกและเป็นกัลยาณมิตร (3) ระดับความเห็นของผู้บริหารเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนา บริหารงานวิชาการทั้ง 3 ด้าน พบว่า ผ่านการยอมรับจากผู้บริหารสามารถใช้เป็นแนวทางการบริหารงาน วิชาการได้ตรงตามปัญหาที่เกิดขึ้น

ฉัตรณัฐพันธ์ โคตรหลักคำ และคณะ (2559) แนวทางการบริหาร งานวิชาการของ โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19 พบว่าสภาพการ บริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19 ภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ การวางแผนงานวิชาการ และการนิเทศ งานวิชาการ รองลงมาคือ ระบบการวัดผลและประเมินผลการเรียน และ ด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อย ที่สุดคือการจัดสื่อการเรียนการสอน

มนิรา อามาตย์ทัศน์ (2552) สภาพปัญหาการบริหารวิชาการในโรงเรียนอำเภอกุพาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต 1 พบว่า ครูผู้สอน มีความคิดเห็นต่อปัญหาการบริหาร

วิชาการ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลางทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านการพัฒนาหลักสูตร การพัฒนากระบวนการศึกษา และด้านการวัดผลและประเมินผล

เยาวดี เล็กกุล (2553) แนวทางการบริหารงานวิชาการเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนพนมเบญจา สังกัดเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 13 พบว่า โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยดังนี้ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ด้านพัฒนาแหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น ด้านการวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน และด้านการนิเทศภายในสถานศึกษา

2.3.1 งานวิจัยต่างประเทศ

แมคคาร์ธี (McCathy, 2003) ได้วิจัยเรื่อง บทบาทการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาในรัฐนิวเจอร์ซีย์ จากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้บริหารโรงเรียน ผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียนหัวหน้าหมวดวิชาและครู ผลงานการวิจัยพบว่า กลุ่มครูมีความคิดเห็นไม่สอดคล้องกับผู้บริหารโรงเรียน และผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียนฝ่ายวิชาการเกี่ยวกับบทบาทในการปฏิบัติงานด้านวิชาการ เรื่องการสังเกตการสอนการวัดผลประเมินผล การจัดตั้งคณะกรรมการบริหารงานวิชาการ และความรับผิดชอบของคณะกรรมการบริหารงานวิชาการ นอกจากนี้กลุ่มตัวอย่างทั้งหมดมีความคิดเห็นตรงกันว่า ผู้บริหารโรงเรียนควรมีบทบาทมีความรับผิดชอบและเอาใจใส่ในการบริหารงานวิชาการให้มีประสิทธิภาพมากที่สุด

ฟรัมกิน (Frumkin, 2007) ได้ศึกษาเรื่อง การสร้างโรงเรียนใหม่ในการกำกับของรัฐ ซึ่งการวิจัยนี้ ได้นำเสนอโครงร่างแนวคิดเกี่ยวกับความหลากหลายของการบริหารจัดการโรงเรียนในการกำกับของรัฐและความสัมพันธ์เชิงโยงระหว่างโรงเรียนเหล่านี้ ผลการศึกษา พบว่า ภาระงานของการบริหารมี 3 ประการคือ การให้การสนับสนุนและการสร้างความชอบธรรมในการบริหารภายในโรงเรียน การระดมความสามารถในการปฏิบัติงานเพื่อนำไปสู่การบริหารทางการศึกษาที่ดี และการกำหนดภารกิจของโรงเรียน รายงานฉบับนี้มุ่งเน้นศึกษาเรื่องปัจจัยของยุทธศาสตร์และกระบวนการพัฒนาโรงเรียน ปัจจัย 3 ด้านของการบริหารจัดการโรงเรียนในการกำกับของรัฐไม่สามารถบริหารงานโดยมุ่งเน้นในด้าน การศึกษาเพียงด้านเดียว แต่จะต้องมีความเข้าใจในเรื่องการบริหารองค์การด้วย โดยเฉพาะองค์การที่ไม่มุ่งแสวงหาผลกำไรที่อยู่ในสภาวะแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไป ผู้บริหารจะต้องเข้าใจบทบาทของ ตนเองที่จะต้องรับผิดชอบจัดหาทรัพยากรและให้การสนับสนุน

แก่บุคลากรในองค์กร นอกจากนี้การบริหารโรงเรียนในกำกับของรัฐค่อนข้างเป็นไปได้ด้วยความยากลำบาก เพราะผู้บริหารจะต้องมีคุณสมบัติในการเป็นครูใหญ่โรงเรียนรัฐบาลที่มีความเชี่ยวชาญในด้านการปกครอง และจะต้องมี คุณสมบัติของการเป็นผู้บริหารโรงเรียนเอกชนที่มีความใส่ใจในรายละเอียดทุกขั้นตอนของการปฏิบัติงาน การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นกับโรงเรียนในกำกับของรัฐนับวันจะเพิ่มมากขึ้นเรื่อย ๆ ดังนั้น โรงเรียนเหล่านี้จึงมีความต้องการผู้บริหารที่มีทักษะในการบริหารที่ค่อนข้างเร่งด่วน

อาร์ปี (Arpie, 2007) ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารเชิงกลยุทธ์ในองค์กรที่เน้นผลการปฏิบัติงาน เป็นหลัก ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อ ประเมินขอบข่ายและการดำเนินการขององค์กรที่ยึดผลการปฏิบัติงาน เป็นหลัก (PBO) ที่ได้บูรณาการระบบการบริหารเชิงกลยุทธ์เข้ามาใช้บริหารองค์กร เพื่อให้เกิดความโปร่งใสในการทำงาน และเพื่อพัฒนาศักยภาพในการปฏิบัติงาน การวิจัยนี้ได้ทำการศึกษา การบริหารจัดการของ Federal Student Aid กระทรวงศึกษาธิการที่มีการบริหารงานที่มีความยืดหยุ่น และมีการเปลี่ยนแปลงการบริหารงานไปสู่การบริหารจัดการที่เน้นผลการปฏิบัติเป็นหลัก ซึ่งถือว่า ประสบความสำเร็จในการบริหารงานงานวิจัยนี้มีความสำคัญเป็นอย่างมาก รัฐบาลกำลังให้ ความสนใจในเรื่องการบริหารเชิงกลยุทธ์มาก เนื่องจากในช่วงปลาย พ.ศ. 2533 มี องค์กรที่บริหารงานโดย มุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์หรือเน้นผลการปฏิบัติงานส่งเสริมให้องค์กรเกิดการยอมรับระบบการบริหารเชิงกลยุทธ์ การเปลี่ยนแนวทางการบริหารนี้ทำให้ภาคปฏิบัติงานเป็นลักษณะของการดำเนินธุรกิจมากขึ้น เน้นลูกค้าและผลปฏิบัติงานเป็นหลักเมื่อ FSA ได้นำด้านกระบวนการบริหารที่มุ่งเน้นผลการปฏิบัติงาน นี้มาใช้ทำให้ผลการดำเนินงานดีขึ้นมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผลตลอดจนสร้างความน่าเชื่อถือและความโปร่งใสในการท งานอีกด้วย

จะเห็นได้ว่า งานวิชาการเป็นงานที่มีขอบข่ายครอบคลุมหลายด้าน อันจะก่อให้เกิดประโยชน์ส่งเสริมให้เกิดประสิทธิภาพแก่ผู้เรียนทุกด้าน ซึ่งสามารถสรุปขอบเขตของงานวิชาการได้ดังนี้ งานการจัดหลักสูตร งานการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน งานการใช้วิธีการสอน และ การใช้สื่อการเรียนการสอน งานการวัดผลการเรียนการสอน และการนิเทศการสอน ดังนั้นอาจสรุปได้ว่า งานวิชาการถือว่าเป็นหัวใจของการบริหารการศึกษา เพราะจุดมุ่งหมายของสถานศึกษาก็ คือ การจัดการศึกษาให้มีคุณภาพซึ่งขึ้นอยู่กับงานวิชาการทั้งสิ้น เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนบรรลุจุดหมายของการศึกษาที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ หากสถานศึกษาจะพัฒนาตนเองให้เป็นสถานศึกษาแห่งการเรียนรู้ก็จำเป็นจะต้องบริหารจัดการความรู้ภายใน ให้เป็นระบบเพื่อส่งเสริมให้บุคลากรเรียนรู้ได้จริง และต่อเนื่องอย่างมีระบบเพื่อที่จะนำออกมาใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้บริหาร

สถานศึกษามี หน้าที่ในการพัฒนาความรู้เพื่อให้มีลักษณะเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้อย่างสม่ำเสมอ พร้อมทั้งสร้างความมีส่วนร่วมในหมู่บุคลากรให้เกิดการแลกเปลี่ยนความรู้ซึ่งกันและกัน เพราะความสำเร็จของการถ่ายทอดความรู้ไม่ใช่อยู่ที่คอมพิวเตอร์หรือเอกสาร แต่อยู่ที่การมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างคนด้วยกัน

บทที่ 3

ระเบียบวิธีการวิจัย

การวิจัยเรื่องการบริหารงานของสถานศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษา ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี 2) เพื่อศึกษาแนวทางการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี

ผู้วิจัยดำเนินการวิจัยตามลำดับขั้นตอนต่อไปนี้

- 3.1 การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 3.2 การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล
- 3.5 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.1.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา คือ ผู้บริหาร ครูผู้สอน จำนวน 427 คน โรงเรียนมัธยมศึกษา ในอำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี จำนวน 4 โรงเรียน

3.1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาระดับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในอำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี ผู้วิจัยได้กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจากตารางเครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 205 คน โดยการสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 3.1 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ของโรงเรียน	ประชากรผู้ให้ข้อมูล (คน)	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง ผู้ให้ข้อมูล (คน)
ปทุมวิไล	148	71
คณะราษฎร์บำรุงปทุมธานี	141	68
หอวังปทุมธานี	84	40
ปทุมธานี “นันทมนิบำรุง”	54	26
รวม	427	205

ที่มา: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 ปทุมธานี – สระบุรี, 2561

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้/การสร้างและพัฒนาเครื่องมือ ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม จำนวน 1 ฉบับ แบ่งเป็น 2 ตอน มีรายละเอียดดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตัวเลือกที่กำหนดคำตอบไว้ให้ (Forced Choice)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบสอบถามที่เกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ 5 ด้าน ได้แก่ ด้านหลักสูตรและการบริหารหลักสูตร ด้านการวัดและประเมินผลการศึกษา ด้านการนิเทศภายใน ด้านการจัดการเรียนการสอน และด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ โดยกำหนดความหมายดังนี้ ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่าชนิด 5 ระดับ โดยเกณฑ์การให้ระดับคะแนนการจัดการความรู้ / การบริหารงานวิชาการ ดังนี้

มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับของลิเคิร์ต (Likert, 1932, pp. 1-55)

- 5 หมายถึง การจัดการความรู้ / การบริหารงานวิชาการ อยู่ในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง การจัดการความรู้ / การบริหารงานวิชาการ อยู่ในระดับมาก
- 3 หมายถึง การจัดการความรู้ / การบริหารงานวิชาการ อยู่ในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง การจัดการความรู้ / การบริหารงานวิชาการ อยู่ในระดับน้อย

1 หมายถึง การจัดการความรู้ / การบริหารงานวิชาการ อยู่ในระดับน้อยที่สุด

การสร้างเครื่องมือ ผู้วิจัยดำเนินการสร้างเครื่องมือเป็นแบบสอบถาม โดยมีขั้นตอน ดังนี้

- 1) ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง จากนั้นนำมากำหนดกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย และร่างคำนิยามศัพท์เฉพาะเพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม
- 2) สร้างแบบสอบถาม และตรวจสอบเนื้อหาของแบบสอบถามว่าครอบคลุมวัตถุประสงค์หรือไม่ จากนั้นนำไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบ แล้วนำมาปรับปรุงตามคำแนะนำของอาจารย์ ที่ปรึกษางานวิจัย
- 3) นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเนื้อหา เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) จำนวน 5 ท่าน พิจารณาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา ตามคำนิยามศัพท์เฉพาะและข้อคำถาม แล้วนำแบบสอบถามที่ผ่านการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Congruence - IOC)
- 4) ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญแล้วให้อาจารย์ที่ปรึกษาดูอีกครั้งหนึ่ง
- 5) นำแบบสอบถามที่มีการปรับปรุง แก้ไขสมบูรณ์แล้ว ไปทดลองใช้ (Try Out) แล้วหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefcient - α)
- 6) นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจความเชื่อมั่นแล้วไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่กำหนดเพื่อนำผลการวิเคราะห์ตามวัตถุประสงค์และสมมติฐานการวิจัยต่อไป

3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการ ดังนี้

3.3.1 นำหนังสือขอความร่วมมือจากคณบดีคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรังสิต ถึงผู้อำนวยการโรงเรียนมัธยมศึกษา ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี จำนวน 4 แห่ง เพื่อขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูล

3.3.2 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามแจกและเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองจาก โรงเรียนมัธยมศึกษา ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี จำนวน 4 แห่ง ด้วยตนเอง

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อได้แบบสอบถามคืนมาแล้ว ผู้วิจัยได้ตรวจสอบข้อมูลทั้งหมด เพื่อคัดเลือกรูปแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์ครบถ้วน ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามมาวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

3.5 สถิติที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้กำหนดแนวทางการนำเสนอและวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อใช้เป็นภาพรวมในการตอบคำถามการวิจัย ดังนี้คือ

3.5.1 วิเคราะห์สถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม ใช้ค่าความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage)

3.5.2 แบบสอบถามตอนที่นำมาวิเคราะห์โดยใช้ค่าเฉลี่ย (Percentage) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน(S.D.) ค่าเฉลี่ยของคะแนนที่ได้จากการตอบแบบสอบถามไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ตามแนวคิดของ เบสต์ (Best, 1977) มีรายละเอียด ดังนี้

ค่าเฉลี่ย แสดงว่า

4.50-5.00 การจัดการความรู้หรือบริหารงานวิชาการ อยู่ในระดับมากที่สุด

3.50-4.49 การจัดการความรู้หรือบริหารงานวิชาการ อยู่ในระดับมาก

2.50-3.49 การจัดการความรู้หรือบริหารงานวิชาการ อยู่ในระดับปานกลาง

1.50-2.49 การจัดการความรู้หรือบริหารงานวิชาการ อยู่ในระดับน้อย

1.00-1.49 การจัดการความรู้หรือบริหารงานวิชาการ อยู่ในระดับน้อยที่สุด

3.5.3 นำข้อมูลจากแบบสอบถามตอนที่ 2 และตอนที่ 3 มาวิเคราะห์ว่า การจัดการความรู้ของ ผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี โดยใช้ค่าสหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation Coefficient)

บทที่ 4

ผลการวิจัย

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลการศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการ ของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในเขต อำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี ในครั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลและนำเสนอผลการวิเคราะห์โดยมีขั้นตอน ดังนี้

4.1 ขั้นตอนในการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกเป็นเพศ และประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน นำเสนอในรูปแบบของจำนวนร้อยละ

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ ของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี นำเสนอในรูปแบบของค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ตอนที่ 3 นำข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ ของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี ที่ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ยแล้วมาสร้างแนวทางการบริหาร งานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี จากผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียน หัวหน้างานวัดผล หัวหน้างานหลักสูตร และศึกษานิเทศก์

4.2 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษา เรื่อง การบริหารงานของสถานศึกษา โรงเรียนมัธยมศึกษา ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี

F หมายถึง ความถี่

P หมายถึง ร้อยละ

\bar{x} หมายถึง ค่าเฉลี่ย

(S.D.) หมายถึง ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

N หมายถึง จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม

4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล เป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 การศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในเขต
อำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี

ตอนที่ 1 สถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 4.1 จำนวนร้อยละข้อมูลสถานภาพของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเพศ ตำแหน่ง อายุ
ประสบการณ์ทำงานและวุฒิการศึกษา

		(n=205)	
		จำนวน	ร้อยละ
	ปัจจัยส่วนบุคคล		
เพศ	ชาย	76	37.10
	หญิง	129	62.90
	รวม	205	100
ตำแหน่ง	ผู้บริหาร	6	
	ครูผู้สอน	199	
	รวม	205	100
อายุ	20 - 30 ปี	74	
	31 - 40 ปี	71	
	41 - 50 ปี	23	
	51 - 60 ปี	37	
	รวม	205	100
ประสบการณ์	1 - 5 ปี	102	49.80
	6 - 10 ปี	47	22.90
	11 - 15 ปี	18	8.80
	16 - 20 ปี	8	3.90
	มากกว่า 20 ปี	30	14.60
	รวม	205	100

ตารางที่ 4.1 จำนวนร้อยละข้อมูลสถานภาพของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเพศ ตำแหน่ง อายุ ประสบการณ์ทำงานและวุฒิการศึกษา (ต่อ)

		(n=205)	
ปัจจัยส่วนบุคคล		จำนวน	ร้อยละ
วุฒิทางการศึกษา	ต่ำกว่าปริญญาตรี	-	-
	ปริญญาตรี	147	71.70
	สูงกว่าปริญญาตรี	58	28.30
รวม		205	100

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากตารางที่ 4.1 แสดงว่า จากกลุ่มตัวอย่าง 205 คน ประกอบด้วยผู้บริหาร 6 คน คิดเป็นร้อยละ 2.90 และครูผู้สอน 199 คน คิดเป็นร้อยละ 97.10

เมื่อพิจารณาจากเพศของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า เป็นเพศชาย จำนวน 76 คน คิดเป็น ร้อยละ 37.10 เพศหญิง จำนวน 129 คน คิดเป็นร้อยละ 62.90

เมื่อพิจารณาจากอายุของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า กลุ่มตัวอย่าง มีอายุ 20-30 ปี จำนวน 74 คน มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 36.10 รองลงมา คือ มีอายุ 31-40 ปี จำนวน 71 คน คิดเป็นร้อยละ 34.60 มีอายุ 51-60 ปี จำนวน 37 คน คิดเป็นร้อยละ 18.00 และมีอายุ 41-50 ปี จำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 11.2

เมื่อพิจารณาจากประสบการณ์ทำงาน พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีประสบการณ์ทำงาน 1-5 ปี จำนวน 102 คน มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 49.80 มีประสบการณ์ทำงาน 6-10 ปี จำนวน 47 คน คิดเป็นร้อยละ 22.90 มีประสบการณ์ทำงาน มากกว่า 20 ปี จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 14.60 มีประสบการณ์ทำงาน 11-15 ปี จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 8.80 และมีประสบการณ์ทำงาน 16-20 ปี จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 3.90

เมื่อพิจารณาจากวุฒิทางการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีระดับการศึกษาปริญญาตรี จำนวน 147 คน คิดเป็นร้อยละ 71.70 และมีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 58 คน คิดเป็นร้อยละ 28.30

ตอนที่ 2 การศึกษาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี

การศึกษาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี ประกอบด้วย 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านหลักสูตรและการบริหารหลักสูตร 2) ด้านการวัดและประเมินผลการศึกษา 3) ด้านการนิเทศภายใน 4) ด้านการจัดการเรียนการสอน และ 5) ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ผู้วิจัยได้นำข้อมูลมาวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ดังแสดงผลการวิเคราะห์ในตารางที่ 4.2

ตารางที่ 4.2 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนระดับการปฏิบัติงานการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี โดยรวมและรายด้าน

การบริหารงานวิชาการ	ระดับการปฏิบัติงาน (n=205)		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. การนิเทศการสอน	4.29	1.10	มาก
2. การจัดการเรียนการสอน	4.26	0.77	มาก
3. หลักสูตรและการบริหารหลักสูตร	4.24	0.86	มาก
4. การวัดและการประเมินผลการศึกษา	4.21	0.76	มาก
5. สื่อการสอน	4.04	0.72	มาก
รวม	4.21	0.73	มาก

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากตารางที่ 4.2 แสดงว่า ระดับการปฏิบัติงานการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี มีการปฏิบัติงานโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.21$, S.D.= 0.73) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้าน การนิเทศการสอนมากที่สุด ($\bar{X}=4.29$, S.D.= 1.10) รองลงมาคือ ด้านการจัดการเรียนการสอน ($\bar{X}=4.26$, S.D.= 0.77) ด้านหลักสูตรและการบริหารหลักสูตร ($\bar{X}=4.24$, S.D.= 0.86) ด้านการวัดและการประเมินผลการศึกษา ($\bar{X}=4.21$, S.D.= 0.76) และด้านสื่อการสอน ($\bar{X}=4.04$, S.D.= 0.72)

ตารางที่ 4.3 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนระดับการปฏิบัติงานการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานีด้านหลักสูตรและการบริหารหลักสูตรโดยรวม และรายชื่อ

(n=205)

ด้านหลักสูตรและการบริหารหลักสูตร	ระดับการปฏิบัติงาน		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. มีความสอดคล้องกับสภาพแวดล้อมในท้องถิ่น	3.92	0.82	มาก
2. มีความสอดคล้องกับสภาพของโรงเรียนและสภาวะปัจจุบัน	4.00	0.82	มาก
3. เป้าหมาย ภารกิจ และวิสัยทัศน์ โดยการมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายรวมทั้งคณะกรรมการสถานศึกษา	4.17	0.83	มาก
4. สถานศึกษามีการวางแผนการนำหลักสูตรแกนกลางและหลักสูตรสถานศึกษาไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ทุกกลุ่มสาระ	4.31	0.88	มาก
5. สถานศึกษาส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้	4.43	0.95	มาก
6. ส่งเสริม สนับสนุนให้ครูปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการของผู้เรียนผู้ปกครอง ชุมชน และสังคม	4.23	0.84	มาก
7. โรงเรียนมีการแต่งตั้งคณะกรรมการในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา	4.58	0.59	มากที่สุด
8. ครูผ่านการอบรม พัฒนาและมีความรู้เกี่ยวกับการวิเคราะห์หลักสูตร การจัดทำหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้	4.25	0.94	มาก
รวม	4.24	0.86	มาก

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากตารางที่ 4.3 แสดงว่า ด้านหลักสูตรและการบริหารหลักสูตรโดยรวม มีระดับการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.24$, S.D.=0.86) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่าการแต่งตั้งคณะกรรมการในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษามีระดับการปฏิบัติงาน มากที่สุด ($\bar{X}=4.58$, S.D.= 0.59) รองลงมา คือ สถานศึกษาส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้มีระดับการปฏิบัติงาน

อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.43$, S.D.= 0.95) สถานศึกษามีการวางแผนการนำหลักสูตรแกนกลางและหลักสูตรสถานศึกษา มีระดับการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.31$, S.D.=0.88) ครูผ่านการอบรม พัฒนาและมีความรู้เกี่ยวกับการวิเคราะห์หลักสูตร การจัดทำหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ มีระดับการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.25$, S.D.=.94) ส่งเสริม สนับสนุนให้ครูปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการของผู้เรียนผู้ปกครอง ชุมชน และสังคม มีระดับการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.23$, S.D.=0.84) เป้าหมาย ภารกิจ และวิสัยทัศน์ โดยการมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายรวมทั้งคณะกรรมการสถานศึกษามีระดับการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.17$, S.D.= 0.83) มีความสอดคล้องกับสภาพของโรงเรียนและสถานะปัจจุบัน มีระดับการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.00$, S.D.=0.82) และมีความสอดคล้องกับสภาพแวดล้อมในท้องถิ่น มีระดับการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.92$, S.D.= 0.82)

ตารางที่ 4.4 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนระดับการปฏิบัติงานการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี ด้านการจัดการเรียนการสอนโดยรวม และรายข้อ

ด้านการจัดการเรียนการสอน	ระดับการปฏิบัติงาน		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล
9. ครูผู้สอนมีความสามารถและรับผิดชอบในการจัดการเรียนการสอน	4.34	0.89	มาก
10. ครูผู้สอนมีความตรงต่อเวลาและเอาใจใส่ผู้เรียน	4.31	0.85	มาก
11. ครูผู้สอนมีการจัดทำแผนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	4.27	0.88	มาก
12. มีความรู้ ในด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียน	4.24	0.89	มาก
13. มีความรู้ ความสามารถในการจัดทำและใช้สื่อการเรียนรูู้	4.22	0.89	มาก
14. มีการจัดสอนซ่อม เสริมให้กับนักเรียนที่มีปัญหาทางการเรียนเพื่อพัฒนาความรู้ความสามารถตามศักยภาพ	4.17	0.90	มาก
รวม	4.26	0.77	มาก

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากตารางที่ 4.4 แสดงว่า ด้านการจัดการเรียนการสอนโดยรวม มีระดับการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.26$, S.D.=0.77) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่าครูผู้สอนมีความสามารถและรับผิดชอบในการจัดการเรียนการสอน มีระดับการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.34$, S.D.=0.89) รองลงมา คือ ครูผู้สอนมีความตรงต่อเวลาและเอาใจใส่ผู้เรียนมีระดับการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.31$, S.D.=.85) ครูผู้สอนมีการจัดทำแผนการเรียนรู้อีกระดับการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.27$, S.D.=0.88) มีความรู้ในด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียนมีระดับการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.24$, S.D.=0.89) มีความรู้ความสามารถในการจัดทำมีระดับการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.22$, S.D.=0.89) มีการจัดสอนซ่อม เสริมให้กับนักเรียนที่มีปัญหาทางการเรียนเพื่อพัฒนาความรู้ความสามารถตามศักยภาพมีระดับการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.17$, S.D.=0.90)

ตารางที่ 4.5 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนระดับการปฏิบัติงานการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานีด้านสื่อการสอนโดยรวม และรายข้อ

ด้านการจัดการเรียนการสอน	ระดับการปฏิบัติงาน		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล
15. สถานศึกษามีสื่อเทคโนโลยี และอุปกรณ์ที่ทันสมัยที่เหมาะสมและ เอื้อต่อการเรียนรู้	4.08	0.89	มาก
16. สถานศึกษามีการใช้สื่อเกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่นที่เหมาะสม และเอื้อต่อการเรียนรู้	3.88	0.94	มาก
17. หนังสือ/ตำรา/เอกสาร สื่อ วัสดุ อุปกรณ์ที่ใช้ประกอบการเรียนการสอนเพียงพอกับจำนวนผู้เรียน	4.01	0.86	มาก
18. หนังสือ/ตำรา/เอกสาร สื่อ วัสดุ อุปกรณ์ที่ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เหมาะสมกับเนื้อหาสาระการเรียนรู้	4.15	0.88	มาก
19. ครูเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการผลิตและใช้สื่อแหล่งการเรียนรู้	4.05	0.81	มาก

ตารางที่ 4.5 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนระดับการปฏิบัติงานการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานีด้านสื่อการสอนโดยรวม และรายชื่อ (ต่อ)

(n=205)

ด้านการจัดการเรียนการสอน	ระดับการปฏิบัติงาน		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล
20. เปิดโอกาสให้นักเรียนนำเสนอผลงานจากการบูรณาการการเรียนรู้โดยใช้สื่อเทคโนโลยีหน้าชั้นเรียน	4.07	0.88	มาก
21. ครูมีการประเมินผลการใช้สื่อนวัตกรรมเพื่อการปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่อง	4.03	0.90	มาก
รวม	4.04	0.72	มาก

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากตารางที่ 4.5 แสดงว่าด้านสื่อการสอน โดยรวม มีระดับการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.04$, S.D.= 0.72) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่าหนังสือ/ตำรา/เอกสาร วัสดุ อุปกรณ์ มีระดับการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.15$, S.D.=0.88) สถานศึกษามีสื่อเทคโนโลยี และอุปกรณ์ที่ทันสมัยที่เหมาะสมและเอื้อต่อการเรียนรู้มีระดับการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.08$, S.D.=0.89) เปิดโอกาสให้นักเรียนนำเสนอผลงานจากการบูรณาการการเรียนรู้โดยใช้สื่อเทคโนโลยีหน้าชั้นเรียน มีระดับการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.07$, S.D.=0.88) ครูเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการผลิตและใช้สื่อแหล่งการเรียนรู้ มีระดับการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.05$, S.D.=0.81) ครูมีการประเมินผลการใช้สื่อ นวัตกรรมเพื่อการปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่อง มีระดับการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.03$, S.D.=0.90) หนังสือ/ตำรา/เอกสาร สื่อ วัสดุ อุปกรณ์ ที่ใช้ประกอบการเรียนการสอนเพียงพอกับจำนวนผู้เรียน มีระดับการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.01$, S.D.=0.89) และสถานศึกษามีการใช้สื่อเกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่นที่เหมาะสมและเอื้อต่อการเรียนรู้ มีระดับการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.88$, S.D.=0.94)

ตารางที่ 4.6 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนระดับการปฏิบัติงานการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี ด้านการนิเทศการสอนโดยรวม และรายข้อ

ด้านการนิเทศการสอน	ระดับการปฏิบัติงาน (n=205)		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล
22. สถานศึกษามีการนิเทศภายในเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	4.28	0.90	มาก
23. สถานศึกษานิเทศติดตามและประเมินผลการใช้หลักสูตรตามความเหมาะสม	4.59	0.01	มากที่สุด
24. ส่งเสริมให้ครู ศึกษา วิเคราะห์ ถึงความจำเป็นในการใช้การผลิต จัดหาสื่อ เทคโนโลยี และพัฒนานวัตกรรมการศึกษา เพื่อการเรียนรู้ของผู้เรียน	4.17	0.84	มาก
25. สถานศึกษามีการนิเทศเตรียมความพร้อมให้ครู ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	4.26	0.87	มาก
26. โรงเรียนมีโครงการนิเทศส่งเสริมให้ครูจัดบรรยากาศในห้องเรียนให้เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอน	4.13	0.83	มาก
รวม	4.29	1.10	มาก

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากตารางที่ 4.6 แสดงว่าด้านการนิเทศการสอนโดยรวม มีระดับการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.29$, S.D.=0.10) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่าสถานศึกษานิเทศติดตามและประเมินผลการใช้หลักสูตร ตามความเหมาะสม มีระดับการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.59$, S.D.=0.01) รองลงมาคือ สถานศึกษามีการนิเทศภายในเกี่ยวกับเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ มีระดับการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.28$, S.D.=0.09) สถานศึกษามีการนิเทศเตรียมความพร้อมให้ครูในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ มีระดับการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.26$, S.D.=0.87) ส่งเสริมให้ครู ศึกษา วิเคราะห์ ถึงความจำเป็นในการ ใช้การผลิต จัดหาสื่อ เทคโนโลยี และพัฒนานวัตกรรมการศึกษา เพื่อการเรียนรู้ของผู้เรียน มีระดับการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.17$, S.D.=0.84) และโรงเรียนมีโครงการนิเทศส่งเสริมให้ครูจัดบรรยากาศใน

ห้องเรียนให้เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอน มีระดับการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.13$, S.D.=0.83)

ตารางที่ 4.7 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนระดับการปฏิบัติงานการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานีด้านการวัดและการประเมินผลการศึกษาโดยรวม และรายชื่อ

(n=205)

ด้านการวัดและการประเมินผลการศึกษา	ระดับการปฏิบัติงาน		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล
27. มีการแจ้งวิธีการวัดผลและประเมินผลให้ผู้เรียนทราบล่วงหน้า	4.27	0.88	มาก
28. มีการวัดผลและประเมินผลอย่างต่อเนื่องควบคู่ไปกับการเรียนการสอน	4.24	0.87	มาก
29. วัดผลและประเมินผลครอบคลุมการเรียนรู้ทั้งด้านความรู้ เจตคติ และการปฏิบัติ	4.20	0.90	มาก
30. ใช้วิธีการ และเครื่องมือหลากหลาย ในการประเมินเพื่อให้ได้ข้อมูลในการประเมินอย่างเพียงพอ	4.19	0.86	มาก
31. วัดผลและประเมินผลก่อนเรียน ระหว่างเรียนและหลังเรียนเพื่อพัฒนาความสามารถของผู้เรียน	4.17	0.87	มาก
32. นำผลการประเมินมาปรับเปลี่ยนการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เต็มศักยภาพ	4.19	0.82	มาก
33. สถานศึกษามีการประเมินผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของครูทุกคนเป็นระยะ ๆ อย่างต่อเนื่อง	4.20	0.82	มาก
34. วิธีการประเมินผลของสถานศึกษาได้นับการประเมินผลตาม สภาพจริง	4.16	0.85	มาก
35. ผู้บริหารส่งเสริมให้มีการวัดผล ประเมินผลการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด	4.28	0.89	มาก
รวม	4.21	0.76	มาก

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากตารางที่ 4.7 แสดงว่า ด้านการวัดและการประเมินผล การศึกษาโดยรวม มีระดับการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.21$, S.D.=0.76) เมื่อพิจารณาราย ข้อ พบว่าผู้บริหารส่งเสริมให้มีการวัดผล ประเมินผลการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ และตัวชี้วัด มีระดับการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.28$, S.D.=0.89) รองลงมาคือ มีการแจ้ง วิธีการวัดผลและประเมินผลให้ผู้เรียนทราบล่วงหน้า มีระดับการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.27$, S.D.=0.88) มีการวัดผลและประเมินผลอย่างต่อเนื่อง ควบคู่ไปกับการเรียนการสอน มีระดับการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.24$, S.D.=0.87) วัดผลและประเมินผลครอบคลุม การเรียนรู้ทั้งด้านความรู้ เจตคติ และการปฏิบัติ มีระดับการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.20$, S.D.=0.90) สถานศึกษามีการประเมินผลการจัดกิจกรรม มีระดับการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.20$, S.D.=0.90) ใช้วิธีการ และเครื่องมือหลากหลาย ในการประเมินเพื่อให้ได้ข้อมูลใน การประเมินอย่างเพียงพอ มีระดับการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.19$, S.D.=0.86) นำผล การประเมินมาปรับเปลี่ยนการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เต็มศักยภาพ ระดับการปฏิบัติงาน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.19$, S.D.=0.86) วัดผลและประเมินผลก่อนเรียน ระหว่างเรียนและหลัง เรียน เพื่อพัฒนาความสามารถของผู้เรียน ระดับการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.17$, S.D.=0.87) และวิธีการประเมินผลของสถานศึกษาได้เน้นการประเมินผลตามสภาพจริง ระดับการ ปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.16$, S.D.=0.85)

จากผลการวิจัยดังกล่าวผู้วิจัยได้ทำการสัมภาษณ์ผู้บริหารและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องใน งานการบริหารงานวิชาการเพื่อหาแนวทางในการพัฒนา การบริหารงานวิชาการให้มีประสิทธิภาพ ยิ่งขึ้น โดยมีข้อสรุปดังนี้

ตารางที่ 4.8 ตารางวิเคราะห์ แนวทางการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในเขต อำเภอ เมือง จังหวัดปทุมธานี

การบริหารงานวิชาการ	แนวทาง
1. ด้านการนิเทศ การสอน	สถานศึกษาควรมีการนิเทศ ติดตามและประเมินผล การใช้หลักสูตร ตามความเหมาะสม มีการนิเทศภายใน ให้ครูเตรียมความพร้อม ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ พัฒนาปรับปรุงการจัดการเรียนรู้ ให้มี ประสิทธิภาพ

ตารางที่ 4.8 ตารางวิเคราะห์ แนวทางการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในเขตอำเภอ
เมือง จังหวัดปทุมธานี (ต่อ)

การบริหารงานวิชาการ	แนวทาง
2. ด้านการจัดการเรียน การสอน	สถานศึกษา ควรมีการจัดชั้นเรียน จัดครูผู้สอน การจัดการเรียนรู้ พัฒนาและปรับปรุงการจัดการเรียนรู้ จัดกิจกรรมฝึกทักษะ กระบวนการคิด การเผชิญสถานการณ์ จัดกิจกรรมส่งเสริมให้รัก การอ่าน การจัดกระบวนการ เรียนรู้โดยยึดเนื้อหาควบคู่ไปกับการ ปฏิบัติ
3. ด้านหลักสูตรและ การบริหารหลักสูตร	สถานศึกษา ควรศึกษาวิเคราะห์หลักสูตรแกนกลางการศึกษา ขั้น พื้นฐาน พ.ศ. 2551 จัดหาหนังสือเรียน จัดทำ ประเมิน และ ปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษาและสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น โดยต้องมี การนำเทคโนโลยีเข้ามาช่วยในการควบคุมให้มี การปรับปรุง หลักสูตร ให้สอดคล้องกับสภาพของสถานศึกษา
4. ด้านการวัดและ การประเมินผล การศึกษา	สถานศึกษา ควรมีการส่งเสริมให้มีการวัดผล ประเมินผลการเรียนรู้ที่ สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด มีการวัดผลและ ประเมินผลอย่างต่อเนื่อง ใช้วิธีการ และเครื่องมือหลากหลายด้าน การ วัดและประเมินผลการศึกษา ผลการเรียนรู้ตามสภาพจริงโดยคำนึงถึง ความแตกต่างระหว่างบุคคล อันดับต่อมาคือจะต้องมี การพัฒนา ปรับปรุงเครื่องมือวัดและประเมินผลให้ ได้มาตรฐาน ควรมีการ วางแผน กำหนดรูปแบบการวัดผลประเมินผล ให้สอดคล้องกับผู้เรียน
5. ด้านสื่อการสอน	สถานศึกษา ควรมีการวางแผนในการจัดหา จัดทำ พัฒนา หรือผลิต สื่อการเรียนการสอน และ ต้องมีการศึกษาวิเคราะห์การใช้ การพัฒนา สื่อการเรียนการสอน ควรมีการประชุมวางแผน เพื่อกำหนดแนวทาง การดำเนินงาน และมีการ จัดประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อจัดทำสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษา ส่งเสริมให้มีการ ประกวด สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการ ศึกษาที่เหมาะสมกับศักยภาพ และสอดคล้องกับ ความต้องการจำเป็นพิเศษนักเรียน มีการนิเทศ ติดตามสื่อในชั้นเรียนแล้วนำผลที่พบมาปรับปรุง แก้ไข และวางแผน พัฒนาต่อไป

บทที่ 5

สรุปผลและข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาการบริหารงานวิชาการ ของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี ซึ่งผู้วิจัยได้สรุปผลและอภิปรายผล พร้อมทั้งให้ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัยดังต่อไปนี้

5.1 สรุปผลการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูลจากการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้สรุปได้ดังนี้ จากกลุ่มตัวอย่าง 205 คน ประกอบด้วยผู้บริหาร 6 คน คิดเป็นร้อยละ 2.90 และครูผู้สอน 199 คน คิดเป็นร้อยละ 97.10

เมื่อพิจารณาจากเพศของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า เป็นเพศชาย จำนวน 76 คน คิดเป็น ร้อยละ 37.10 เพศหญิง จำนวน 129 คน คิดเป็นร้อยละ 62.90

เมื่อพิจารณาจากอายุของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า กลุ่มตัวอย่าง มีอายุ 20-30 ปี จำนวน 74 คน มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 36.10 รองลงมา คือ มีอายุ 31-40 ปี จำนวน 71 คน คิดเป็นร้อยละ 34.60 มีอายุ 51-60 ปี จำนวน 37 คน คิดเป็นร้อยละ 18.00 และมีอายุ 41-50 ปี จำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 11.2

เมื่อพิจารณาจากประสบการณ์ทำงาน พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีประสบการณ์ทำงาน 1-5 ปี จำนวน 102 คน มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 49.80 มีประสบการณ์ทำงาน 6-10 ปี จำนวน 47 คน คิดเป็นร้อยละ 22.90 มีประสบการณ์ทำงาน มากกว่า 20 ปี จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 14.60 มีประสบการณ์ทำงาน 11-15 ปี จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 8.80 และมีประสบการณ์ทำงาน 16-20 ปี จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 3.90

เมื่อพิจารณาจากสถิติทางการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีระดับการศึกษา ปริญญาตรี จำนวน 147 คน คิดเป็นร้อยละ 71.70 และ มีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 58 คน คิดเป็นร้อยละ 28.30

การศึกษาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี พบว่า ระดับการปฏิบัติงานการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี มีการปฏิบัติงานโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านการนิเทศการสอนมากที่สุด รองลงมาคือ ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านหลักสูตรและการบริหารหลักสูตร ด้านการวัดและการประเมินผลการศึกษาและด้านสื่อการสอน ตามลำดับ

5.1.1 ด้านหลักสูตรและการบริหารหลักสูตร

ด้านหลักสูตรและการบริหารหลักสูตร โดยรวมมีระดับการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่าการแต่งตั้งคณะกรรมการในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา มีระดับการปฏิบัติงานมากที่สุด รองลงมา คือ สถานศึกษาส่งเสริม ให้ครูจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ มีระดับการปฏิบัติงาน อยู่ในระดับมาก สถานศึกษามีการวางแผนการนำหลักสูตรแกนกลางและหลักสูตรสถานศึกษา มีระดับการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก ครูผ่านการอบรม พัฒนาและมีความรู้เกี่ยวกับการวิเคราะห์หลักสูตร การจัดทำหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ มีระดับการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก ส่งเสริม สนับสนุนให้ครูปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการของผู้เรียนผู้ปกครอง ชุมชน และสังคมมีระดับการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก เป้าหมายภารกิจ และวิสัยทัศน์ โดยการมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายรวมทั้งคณะกรรมการสถานศึกษามีระดับการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก มีความสอดคล้องกับสภาพของโรงเรียนและสถานะปัจจุบัน มีระดับการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก และมีความสอดคล้องกับสภาพแวดล้อมในท้องถิ่น มีระดับการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก

5.1.2 ความต้องการจำเป็นของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

ด้านการจัดการเรียนการสอน โดยรวมมีระดับการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ครูผู้สอนมีความสามารถและรับผิดชอบในการจัดการเรียนการสอน มีระดับการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ ครูผู้สอนมีความตรงต่อเวลาและเอาใจใส่ผู้เรียน

มีระดับการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก ครูผู้สอนมีการจัดทำแผนการเรียนรู้มีระดับการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก มีความรู้ในด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้มีระดับการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก มีความรู้ ความสามารถในการจัดทำมีระดับการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก มีการจัดสอนซ่อม เสริมให้กับนักเรียนที่มีปัญหาทางการเรียนเพื่อพัฒนาความรู้ความสามารถตามศักยภาพมีระดับการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก

5.1.3 ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้

ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้โดยรวมมีระดับการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณา รายชื่อ พบว่า หนังสือ/ตำรา/เอกสาร สื่อ วัสดุ อุปกรณ์มีระดับการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก สถานศึกษามีสื่อเทคโนโลยี และอุปกรณ์ที่ทันสมัยที่เหมาะสมและเอื้อต่อการเรียนรู้มีระดับ การปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก เปิดโอกาสให้นักเรียนนำเสนอผลงานจากการบูรณาการการเรียนรู้ โดยใช้สื่อเทคโนโลยีหน้าชั้นเรียน มีระดับการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก ครูเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมี ส่วนร่วมในการผลิตและใช้สื่อแหล่งการเรียนรู้ มีระดับการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก ครูมี การประเมินผลการใช้สื่อ นวัตกรรมเพื่อการปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่อง มีระดับการปฏิบัติงาน อยู่ในระดับมาก หนังสือ/ตำรา/เอกสาร สื่อ วัสดุ อุปกรณ์ ที่ใช้ประกอบการเรียนการสอนเพียงพอกับ จำนวนผู้เรียน มีระดับการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก และสถานศึกษามีการใช้สื่อเกี่ยวกับ ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่เหมาะสมและเอื้อต่อการเรียนรู้ มีระดับการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก

5.1.4 ด้านการนิเทศการสอน

ด้านการนิเทศการสอน โดยรวมมีระดับการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณา รายชื่อ พบว่า สถานศึกษานิเทศติดตามและประเมินผลการใช้หลักสูตร ตามความเหมาะสม มีระดับ การปฏิบัติงานอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือ สถานศึกษามีการนิเทศภายในเกี่ยวกับเกี่ยวกับการ จัดกิจกรรมการเรียนรู้ มีระดับการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมากสถานศึกษามีการนิเทศเตรียม ความพร้อมให้ครูในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ มีระดับการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก ส่งเสริมให้ครู ศึกษา วิเคราะห์ ถึงความจำเป็นในการ ใช้การผลิต จัดหาสื่อ เทคโนโลยี และพัฒนานวัตกรรม การศึกษา เพื่อการเรียนรู้ของผู้เรียน มีระดับการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก และโรงเรียนมีโครงการ นิเทศส่งเสริมให้ครูจัดบรรยากาศในห้องเรียนให้เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอน มีระดับการปฏิบัติงาน อยู่ในระดับมาก

5.1.5 ด้านการวัดและการประเมินผลการศึกษา

ด้านการวัดและการประเมินผลการศึกษา โดยรวมมีระดับการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่าผู้บริหารส่งเสริมให้มีการวัดผล ประเมินผลการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด มีระดับการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ มีการแจ้งวิธีการวัดผลและประเมินผลให้ผู้เรียนทราบล่วงหน้า มีระดับการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก มีการวัดผลและประเมินผลอย่างต่อเนื่อง ควบคู่ไปกับการเรียนการสอน มีระดับการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก วัดผลและประเมินผลครอบคลุมการเรียนรู้ทั้งด้านความรู้ เจตคติ และการปฏิบัติ มีระดับการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก สถานศึกษามีการประเมินผลการจัดกิจกรรม มีระดับการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก ใช้วิธีการและเครื่องมือหลากหลาย ในการประเมินเพื่อให้ได้ข้อมูลในการประเมินอย่างเพียงพอ มีระดับการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก นำผลการประเมินมาปรับเปลี่ยนการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เต็มศักยภาพ ระดับการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก วัดผลและประเมินผลก่อนเรียน ระหว่างเรียนและหลังเรียน เพื่อพัฒนาความสามารถของผู้เรียน ระดับการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก และวิธีการประเมินผลของสถานศึกษาได้เน้นการประเมินผลตามสภาพจริง ระดับการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก

5.2 อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี พบว่า ระดับการปฏิบัติงานการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี มีการปฏิบัติงานโดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการนิเทศการสอน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ จิณัญญาพัจน์ โคตรหลักคำ และคณะ (2559) แนวทางการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19 พบว่า สภาพการบริหาร งานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19 ภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่การวางแผนงานวิชาการ และการนิเทศงานวิชาการ รองลงมาคือ ระบบการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ และด้านที่มีค่าน้อยที่สุดคือการจัดสื่อการเรียนการสอน ซึ่งให้เห็นว่าอาจเป็นเพราะสถานศึกษานิเทศติดตามและประเมินผล การใช้หลักสูตรตามความเหมาะสม มีการนิเทศภายใน เตรียมความพร้อมให้ครูในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ รองลงมาคือ ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านหลักสูตรและการบริหารหลักสูตรด้านการวัดและการประเมินผล

การศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อภิชา พุ่มพวง (2559) ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดสมุทรปราการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 ผลการวิจัย พบว่า 1) ปัญหาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลางเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านการพัฒนาสื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ตามลำดับ 2) แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ พบว่า ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ผู้บริหารควรชี้แจงให้ครูเห็นความสำคัญของการวิจัย สร้างแรงจูงใจและสนับสนุนให้ครูเผยแพร่ผลงานวิจัยจัดอบรมเชิงปฏิบัติการ และนิเทศประเมินผลการนำกระบวนการวิจัยไปใช้ในการสอน ส่วนด้านการพัฒนาสื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยี ควรวางแผนจัดสรรงบประมาณการจัดซื้อและการซ่อมบำรุงให้ชุมชนมีส่วนร่วมจัดหาและพัฒนาสื่อเทคโนโลยีการศึกษา จัดอบรมบัตรการใช้สื่อเทคโนโลยีการสอน นิเทศและประเมินผลการใช้สื่อการสอน สร้างแรงจูงใจให้ครูผลิตสื่อการสอน และด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ควรจัดอบรมกระบวนการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาให้ชุมชนมีส่วนร่วมจัดทำหลักสูตร ปรับปรุง พัฒนาหลักสูตรให้ทันสมัยจัดนิเทศการนำหลักสูตรไปใช้แบบเชิงรุกและเป็นกัลยาณมิตร 3) ระดับความเห็นของผู้บริหารเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ ทั้ง 3 ด้าน พบว่า ผ่านการยอมรับจากผู้บริหาร สามารถใช้เป็นแนวทางการบริหารงานวิชาการได้ตรงตามปัญหาที่เกิดขึ้น และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านสื่อการสอน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อภิชา พุ่มพวง (2559) ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดสมุทรปราการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 ผลการวิจัย พบว่า 1) ปัญหาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลางเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านการพัฒนาสื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ตามลำดับ 2) แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ พบว่า ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ผู้บริหารควรชี้แจงให้ครูเห็นความสำคัญของการวิจัย สร้างแรงจูงใจและสนับสนุนให้ครูเผยแพร่ผลงานวิจัยจัดอบรมเชิงปฏิบัติการ และนิเทศประเมินผลการนำกระบวนการวิจัยไปใช้ในการสอน ส่วนด้านการพัฒนาสื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยี ควรวางแผนจัดสรรงบประมาณการจัดซื้อและการซ่อมบำรุงให้ชุมชนมีส่วนร่วมจัดหาและพัฒนาสื่อเทคโนโลยีการศึกษา จัดอบรมบัตรการใช้สื่อเทคโนโลยีการสอน นิเทศและประเมินผลการใช้สื่อการสอน สร้างแรงจูงใจให้ครูผลิตสื่อการสอนและด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ควรจัดอบรมกระบวนการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาให้ชุมชนมีส่วน

ร่วมจัดทำหลักสูตร ปรับปรุง พัฒนาหลักสูตรให้ทันสมัยจัดนิเทศการนำหลักสูตรไปใช้แบบเชิงรุก และเป็นกัลยาณมิตร 3) ระดับความเห็นของผู้บริหารเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาบริหารงานวิชาการ ทั้ง 3 ด้าน พบว่า ผ่านการยอมรับจากผู้บริหาร สามารถใช้เป็นแนวทางบริหารงานวิชาการได้ตรงตาม ปัญหาที่เกิดขึ้น จิณัญญาพจน์ โศทรหลักคำ และคณะ (2559) แนวทางการบริหารงานวิชาการของ โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19 พบว่า สภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19 ภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่การวางแผนงานวิชาการ และการนิเทศงาน วิชาการ รองลงมาคือ ระบบการวัดผลและประเมินผลการเรียน และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ การ จัดสื่อการเรียนการสอน ซึ่งให้เห็นว่าอาจเป็นเพราะเพราะสถานศึกษาขาดสื่อเทคโนโลยี และ อุปกรณ์ที่ทันสมัยที่เหมาะสมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ นักเรียนขาดการนำเสนอผลงานจากการบูรณาการ การเรียนรู้โดยใช้สื่อเทคโนโลยีหน้าชั้นเรียนครูขาดการประเมินผลการใช้สื่อ นวัตกรรมที่ทันสมัย

5.3 ข้อเสนอแนะที่ได้จากการศึกษา

5.3.1 ข้อเสนอแนะสำหรับนำผลการวิจัยไปใช้

5.3.1.1 ผู้บริหารสถานศึกษา ควรมีการกำหนดแนวทางการนิเทศ กำกับ ติดตามงานบริหารวิชาการ ให้มีความหลากหลายแนวทาง เพื่อช่วยสร้างเข้าใจงานด้านวิชาการให้แก่ ครูได้มากขึ้น

5.3.1.2 ด้านการนิเทศการสอนสถานศึกษา ควรมีการพัฒนา ปรับปรุงระบบ การนิเทศ ภายในสถานศึกษา การประสานความร่วมมือแลกเปลี่ยนเรียนรู้การนิเทศภายใน สถานศึกษา

5.3.1.3 ด้านการจัดการเรียนการสอน สถานศึกษาควรมีการพัฒนาและ ปรับปรุงการจัดการเรียนรู้ จัดกิจกรรมฝึกทักษะกระบวนการคิด การเผชิญสถานการณ์ จัดกิจกรรม ส่งเสริมให้รักการอ่าน การ จัดกระบวนการ เรียนรู้โดยยึดเนื้อหาควบคู่ไปกับการปฏิบัติ

5.3.1.4 ด้านหลักสูตรและการบริหารหลักสูตร สถานศึกษาควรศึกษา วิเคราะห์หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้น พื้นฐาน พ.ศ. 2551 และปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษา และสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น โดยต้องมีการนำเทคโนโลยีเข้ามาช่วยในการควบคุมให้มี การปรับปรุง หลักสูตรให้สอดคล้องกับสภาพของสถานศึกษา

5.3.1.5 ด้านการวัดและการประเมินผลการศึกษา สถานศึกษาควรประเมินผลการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด มีการวัดผลและประเมินผลอย่างต่อเนื่องใช้วิธีการ และเครื่องมือหลากหลายด้านการวัดและประเมินผลการศึกษา ผลการเรียนรู้ตามสภาพจริงโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล

5.3.1.6 ด้านสื่อการสอน สถานศึกษาจะต้องมีการวางแผนในการจัดหาจัดทำ พัฒนา หรือผลิตสื่อการเรียนการสอน และพัฒนาสื่อการเรียนการสอน จัดทำสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษา ส่งเสริมให้มีการ ประกวดสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษา มีการนิเทศ ติดตามสื่อในชั้นเรียนแล้วนำผลที่พบมาปรับปรุง แก้ไข และวางแผนพัฒนาต่อไป

5.4 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

การศึกษาครั้งต่อไป ควรมีการศึกษابیจัยภายนอกที่ส่งผลกระทบต่อการบริหารวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในอำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2542). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545. กรุงเทพฯ: องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2552). คู่มือการปฏิบัติงานข้าราชการครู. กรุงเทพฯ: ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) 2545. กรุงเทพฯ: บริษัทพริกหวานกราฟฟิค จำกัด.
- กระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). แผนการศึกษาแห่งชาติ (2560-2579). กรุงเทพฯ: บริษัท พริกหวานกราฟฟิค จำกัด.
- เกษม วัฒนชัย. (2557). คุณครู. สืบค้นจาก www.kunkroo.com:adminl.html
- คณะกรรมการการประถมศึกษา. (2535). แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 7 (พ.ศ. 2535 - 2539) ระดับก่อนประถมศึกษาและประถมศึกษา. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษา.
- จิณฉัญญาพันธ์ โศตรหลักคำ, ศิริศักดิ์ จันฉาไชย, และรังสรรค์ โนมยา. (2559). แนวทางการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19 (Unpublished Master's thesis). มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, มหาสารคาม.
- ณรงค์ สัจพันโรจน์. (2543). การจัดทำอนุมัติการบริหารงบประมาณแผ่นดิน: ทฤษฎีและปฏิบัติ. กรุงเทพฯ: บพิตรการพิมพ์.
- ทัสนี วงศ์เย็น. (2553). การบริหารงานวิชาการ (เอกสารประกอบการสอน). กรุงเทพฯ: คณะบริหารการศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. Unpublished manuscript.
- ธงชัย สันติวงศ์. (2539). การบริหารงานบุคคล. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- นิลวรรณ วัฒนาการ. (2556). การศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดชลบุรี (Unpublished Master's thesis). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ.
- ปรีชา คัมภีรปกรณ์. (2535). แนวคิดการบริหารทรัพยากรทางการศึกษา. ในประมวลชุดวิชาการบริหารทรัพยากรทางการศึกษา. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ปรีชา สวัสดิ์. (2544). ความคาดหวังของผู้ปกครองที่ต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนชุมชนพัฒนาสระแก้ว (Unpublished Master's thesis). มหาวิทยาลัยบูรพา, ชลบุรี.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2543). *การบริหารงานวิชาการ*. กรุงเทพฯ: พิมพ์ดี.
- พยอม วงศ์สารศรี. (2538). *การบริหารทรัพยากรมนุษย์* (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพฯ: คณะวิทยาการ
จัดการ สถาบันราชภัฏสวนดุสิต.
- พิสมัย ถิณะแก้ว. (2541). *หลักสูตรการประถมศึกษา* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: สถาบันราชภัฏ
สวนดุสิต.
- ภาวิดา ธาราศรีสุทธี. (2546). *หลักและทฤษฎีการบริหารการศึกษา*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัย
รามคำแหง.
- มโนรา อามาศย์ทัศน์. (2552). *สภาพปัญหาการบริหารวิชาการในโรงเรียนอำเภอภูพาน สำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต 1*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ.
- เยาวดี เล็กกุล. (2553). *แนวทางการบริหารงานวิชาการเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน
พนมเบญจา สังกัดเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 13* (Unpublished Master's thesis).
มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา, กรุงเทพฯ.
- รจนา ไชยโกฏี. (2548). *ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนต่อการบริหารงานของโรงเรียน
เทศบาลชุมชนวิมลวิทยา อำเภอเมือง จังหวัดตราด* (Unpublished Master's thesis).
มหาวิทยาลัยบูรพา, ชลบุรี.
- รัตนา กาญจนพันธ์. (2556). *การบริหารสถานศึกษา*. กรุงเทพฯ: มิตรภาพการพิมพ์และ
สตีวดีโอ จำกัด.
- รุจิรี ภู่อาระ, และกัลยมน อินทุสุด. (2558). *การบริหารจัดการสถานศึกษา*. กรุงเทพฯ: มิตรภาพการ
พิมพ์และสตีวดีโอ จำกัด.
- วิมล เดชะ. (2558). *การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนดีประจำตำบล สังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกล (Unpublished Master's thesis)*. มหาวิทยาลัยหาดใหญ่,
สงขลา.
- สายรุ้ง ปริยานนท์. (2559). *การบริหารงานวิชาการ โรงเรียนมัธยมศึกษา สหวิทยาเขตปทุมเบญจา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 ปทุมธานี* (Unpublished Master's
thesis). มหาวิทยาลัยปทุมธานี, ปทุมธานี.
- สัมมา รณินิชย์. (2556). *หลัก ทฤษฎี และปฏิบัติการบริหารการศึกษา* (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ:
พิมพ์ดีจำกัด.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- สุพิชชา แก้วกำ, และศุภกร ทรเพชร. (2558). *ความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน ในสหวิทยาเขตศรีพรเจริญ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21* (Unpublished Master's thesis). มหาวิทยาลัยนครพนม, นครพนม.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 ปทุมธานี – สระบุรี. (2561). *ข้อมูลสารสนเทศสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 ปทุมธานี – สระบุรี*. สืบค้นจาก <https://data.bopp-obec.info/emis/schooldata-view.php?School>
- อภิชา พุ่มพวง. (2559). *ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดสมุทรปราการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6* (Unpublished Master's thesis). มหาวิทยาลัยบูรพา, ชลบุรี.
- อุทัย บุญประเสริฐ. (2540). *หลักสูตรและการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน*. กรุงเทพฯ: เอสดีเพรส.
- อุทัย เพชรเรือง. (2544). *การศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการระดับมัธยมศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดนครศรีธรรมราช* (Unpublished Master's thesis). สถาบันราชภัฏนครศรีธรรมราช, นครศรีธรรมราช.
- Arpie, B.G. (2007). *Strategic Management in a Performance Based Organization. Abstract. Dissertation Abstracts International, 62(1), 1741-A.*
- Barnes, R. A. (1995). *African American parents involvement in their children schooling. Dissertation Abstracts International, 55(5), 3152 - A.*
- Best, John W. (1977). *Research in Education* (3rd ed.). Englewood Cliffs, New Jersey: Prentice Hall, Inc.
- Brown, J.A. (1998). *An Evaluation of the Effects of School-Based Management on Perceived Principal and School Effectiveness at a Public Middle School. Dissertation Abstracts International, 59(10), A-153.*
- Candoli, I. C. et al. (1992). *School Business Administration : a Planning Approach* (4th ed.). Massachusetts: Allyn and Bacon.
- Frumkin, P. (2007). *Creating New School: The Strategic Management of Charter Schools*. Retrieved from <http://www.aecf.org>.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- Gorton, A. R. (1983). *School Leadership and Administration: Important Concepts, Case Studies, and Simulations*. Dubuque, Iowa: Wm. C. Brown.
- Joyce, B. (1992). *Models of Teacher* (3rd ed.). Englewood Cliffs, N.J.: Prentice-Hall.
- Krejcie, R.V., & Morgan, D.W. (1970). Determining Sample Size for Research Activities *Educational and Psychological Measurement*, 30(3), 607-610.
- Kohler, E. L. (1956). *A Dictionary for Accounts*. Englewood Cliffs, N.J.: Prentice-Hall.
- Likert, R.A. (1932). Technique for the Measurement of Attitudes, *Arch Psychological*, 25(140), 1 – 55.
- Maslow, A. (1970). *Motivation and Personality*. New York: Harper and Row.
- McCathy, B. W. (2003). *Rekindling Desire*. New York: Brunner/ Rutledge.
- McGregor, M.(2002). Theory X and Theory Y. *Workforce*, 81(1), 32.
- Seefeldt, C. (1994). *Early Childhood Education: An Introduction*. Netherland: Sweets and Zealander B.V.
- Weber, M. (1947). *The Theory of Social and Economic Organizations* (A.M. Handerson & T.Parsons,Tran.). New York: Free Press

The logo of Rangsit University, featuring a stylized flame or sunburst design in the center, surrounded by a circular arrangement of radiating lines. The text "มหาวิทยาลัยรังสิต Rangsit University" is written in a semi-circle below the logo.

ภาคผนวก ก

หนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลวิจัย

มหาวิทยาลัยรังสิต Rangsit University

มหาวิทยาลัยรังสิต
Rangsit University
Bangkok 12000, Thailand
T. (66) 2397 2200-30
F. (66) 2391 3757
E. info@rsu.ac.th

วิทยาลัยครูสุริยเทพ
ที่ วสท.4800/361.5

21 มกราคม 2562

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลวิจัย

เรียน ดร.สุรวิทย์ รุ่งเรือง กรรมการบริหารโรงเรียน ศรีวิทยาปากน้ำ จังหวัดสมุทรปราการ

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม 1 ฉบับ

ด้วย นางสาว กรรณิกา โกศลันทียะ รหัส 6006994 นักศึกษา หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา วิทยาลัยครูสุริยเทพ มหาวิทยาลัยรังสิต กำลังดำเนินการวิจัยเรื่อง การศึกษาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในเขตอำเภอเมืองจังหวัดปทุมธานี ซึ่งงานวิจัยนี้เป็นส่วนหนึ่งของรายวิชา EDA699 วิทยานิพนธ์ โดยมี ดร.จุลดิศ ศัญหัทธ์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา

ขณะนี้ข้าพเจ้าอยู่ในขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย เพื่อให้การดำเนินการเป็นไปด้วยความเรียบร้อยและมีประสิทธิภาพ โดยเก็บข้อมูลการตอบแบบสอบถามจากครูผู้สอน โรงเรียนมัธยมศึกษา ในเขตอำเภอเมือง จ.ปทุมธานี ทางวิทยาลัยครูสุริยเทพ ฯลฯ จึงขอความอนุเคราะห์ที่ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย นางสาว กรรณิกา โกศลันทียะ ในครั้งนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดขอความอนุเคราะห์จากท่าน และขอขอบพระคุณท่านเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

Walanya

(ดร.วัลลภา เฉลิมวงศาเวช)

รองคณบดีฝ่ายวิชาการ
และผู้อำนวยการหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
วิทยาลัยครูสุริยเทพ มหาวิทยาลัยรังสิต

ผู้ประสานงาน: คุณสมภัทร อินสระน้อย

โทร. 02-997-2222 ต่อ 1275

โทร. 081-8071339

มหาวิทยาลัยรังสิต Bangkok University
 Rangsit, Pathumthani Rd. Muang-Ngai, Pathumthani Rd.
 Pathumthani 12000 Pathumthani 12000, Thailand T. 061 2997 2200-30
 F. 061 2791 5157
 E. info@rsu.ac.th

วิทยาลัยครูสุริยเทพ
 ที่ วสท.4800/361.4

21 มกราคม 2562

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลวิจัย

เรียน นาย โกวิทช์ บุณยะภาณุจน ครูปฏิบัติหน้าที่รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ โรงเรียนปทุมธานี "นันท
 มุณีปารุง"

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม 1 ฉบับ

ด้วย นางสาว กรรณิกา โกสั่นเที่ยะ รหัส 6006994 นักศึกษา หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา วิทยาลัยครูสุริยเทพ มหาวิทยาลัยรังสิต กำลังดำเนินการวิจัยเรื่อง การศึกษาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในเขตอำเภอเมืองจังหวัดปทุมธานี ซึ่งงานวิจัยนี้เป็นส่วนหนึ่งของรายวิชา EDA699 วิทยานิพนธ์ โดยมี ดร.จุลดิศ ศัญทัพ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา

ขณะนี้ข้าพเจ้าอยู่ในขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย เพื่อให้การดำเนินการเป็นไปด้วยความเรียบร้อยและมีประสิทธิภาพ โดยเก็บข้อมูลการตอบแบบสอบถามจากครูผู้สอน โรงเรียนมัธยมศึกษา ในเขตอำเภอเมือง จ.ปทุมธานี ทางวิทยาลัยครูสุริยเทพ ฯลฯ จึงขอความอนุเคราะห์ที่ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย นางสาว กรรณิกา โกสั่นเที่ยะ ในครั้งนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดขอความอนุเคราะห์จากท่าน และขอขอบพระคุณท่านเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

Wattana

(ดร.วัลลภา เฉลิมวงศ์เวช)

รองคณบดีฝ่ายวิชาการ

และผู้อำนวยการหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

วิทยาลัยครูสุริยเทพ มหาวิทยาลัยรังสิต

ผู้ประสานงาน: คุณสวภัทร ชินสระน้อย

โทร. 02-997-2222 ต่อ 1275

โทร. 081-8071339

ภาคผนวก ข

รายนามผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือและ
หนังสือขอเชิญผู้ตรวจสอบวิจัย

มหาวิทยาลัยรังสิต Rangsit University

รายนามผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

1. นางภัทวดี รอดวงษ์

ตำแหน่ง ผู้อำนวยการ โรงเรียนวัดบางเคื่อ

สถานที่ทำงาน โรงเรียนวัดบางเคื่อ 15 ม.4 ต.บางเคื่อ อ.เมือง จ.ปทุมธานี 1200

2. นางสาวนิภา สมศักดิ์

ตำแหน่ง ครู โรงเรียนปทุมวิไล

สถานที่ทำงาน โรงเรียนปทุมวิไล 63/4 ตำบลบางปรอก อำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี 1200

3. นายอนุศาสน์ จันทร์พิษ

ตำแหน่ง ครู โรงเรียนปทุมธานี “นันทมนิบำรุง”

สถานที่ทำงาน โรงเรียนปทุมธานี “นันทมนิบำรุง” 54 หมู่ 2 ตำบลบางหลวง
อำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี 12000

มหาวิทยาลัยรังสิต
Bangkok University
Bangkok 12000, Thailand
T. 061 2997 2200-30
F. 061 2791 5757
E. info@rsu.ac.th

วิทยาลัยครูสุริยเทพ
ที่ วสท.4800/361.3

21 มกราคม 2562

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย
เขียน นางสาว นินา สมศักดิ์ หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ โรงเรียนปทุมวิไล
สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม 1 ฉบับ

ด้วย นางสาว กรรณิกา โกสั่นเที่ยง รหัส ๐๐๐๖๘๑๔ นักศึกษา หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา วิทยาลัยครูสุริยเทพ มหาวิทยาลัยรังสิต กำลังดำเนินการวิจัยเรื่อง การศึกษาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในเขตอำเภอเมืองจังหวัดปทุมธานี ซึ่งงานวิจัยนี้เป็นส่วนหนึ่งของรายวิชา EDA6๘๑ วิทยานิพนธ์ โดยมี ดร.จุลติศ ศัญทัพ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา

ขณะนี้ข้าพเจ้าอยู่ในขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย เพื่อให้การดำเนินการเป็นไปด้วยความเรียบร้อยและมีประสิทธิภาพ โดยเก็บข้อมูลการตอบแบบสอบถามจากผู้สอน โรงเรียนมัธยมศึกษา ในเขตอำเภอเมือง จ.ปทุมธานี ทางวิทยาลัยครูสุริยเทพ ฯลฯ จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย นางสาว กรรณิกา โกสั่นเที่ยง ในครั้งนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดขอความอนุเคราะห์จากท่าน และขอขอบพระคุณท่านเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

Nalinya

(ดร.วัลลภา เฉลิมวงศ์ไชย)

รองคณบดีฝ่ายวิชาการ

และผู้อำนวยการหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

วิทยาลัยครูสุริยเทพ มหาวิทยาลัยรังสิต

ผู้ประสานงาน: คุณสวภัทร ชินสระน้อย

โทร. 02-997-2222 ต่อ 1275

โทร. 081-8071339

มหาวิทยาลัยรังสิต Bangkok University
 Rangsit, Pathumthani 12000, Thailand
 T. (061) 2997 2200-30
 F. (061) 2791 5152
 E. info@ru.ac.th

วิทยาลัยครูสุริยเทพ
 ที่ วสท.4800/361.1

21 มกราคม 2562

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย
 เรือน นาย อนุศาสน์ จันทร์พิช หัวหน้างานวัดผลและประเมินผล โรงเรียนปทุมธานี “นันทมณีบำรุง”
 สิ่งส่งมาด้วย แบบสอบถาม 1 ฉบับ

ด้วย นางสาว กรรณิกา โกสั่นเที่ยง รหัส 8006994 นักศึกษา หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา วิทยาลัยครูสุริยเทพ มหาวิทยาลัยรังสิต กำลังดำเนินการวิจัยเรื่อง การศึกษาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในเขตอำเภอเมืองจังหวัดปทุมธานี ซึ่งงานวิจัยนี้เป็นส่วนหนึ่งของรายวิชา EDA699 วิทยานิพนธ์ โดยมี ดร.จุลดิศ ศัญหัทธ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา

ขณะนี้นักศึกษาอยู่ในขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย เพื่อให้การดำเนินการเป็นไปด้วยความเรียบร้อยและมีประสิทธิภาพ โดยเก็บข้อมูลการตอบแบบสอบถามจากครูผู้สอน โรงเรียนมัธยมศึกษา ในเขตอำเภอเมือง จ.ปทุมธานี ทางวิทยาลัยครูสุริยเทพ ฯลฯ จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย นางสาว กรรณิกา โกสั่นเที่ยง ในครั้งนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดขอความอนุเคราะห์จากท่าน และขอขอบพระคุณท่านเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

Wattanya

(ดร.วัลลภา เฉลิมวงศาเวศ)

รองคณบดีฝ่ายวิชาการ

และผู้อำนวยการหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

วิทยาลัยครูสุริยเทพ มหาวิทยาลัยรังสิต

ผู้ประสานงาน: คุณสวกัทร อินสระน้อย
 โทร.029972222 ต่อ 1275
 โทร.081-8071339

มหาวิทยาลัยกรุงเทพ
Bangkok University
Bangkok, Thailand
T. (66) 2997 2200-30
F. (66) 2791 5757
E. info@ru.ac.th

วิทยาลัยครูสุริยเทพ
ที่ รสท.4800/361.2

21 มกราคม 2562

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย
เรียน นาง กัทวดี รอดวงษ์ รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ โรงเรียนคณะราษฎรบำรุง ปทุมธานี
สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม 1 ฉบับ

ด้วย นางสาว กรรณิกา โกสั่นเที่ยง รหัส ๑๐๐๑๑๑๔ นักศึกษา หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา วิทยาลัยครูสุริยเทพ มหาวิทยาลัยรังสิต กำลังดำเนินการวิจัยเรื่อง การศึกษาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในเขตอำเภอเมืองจังหวัดปทุมธานี ซึ่งงานวิจัยนี้เป็นส่วนหนึ่งของรายวิชา EDA๑๑๑ วิทยานิพนธ์ โดยมี ดร.จุลติศ ศัญทัพ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา

ขณะนี้ข้าพเจ้าอยู่ในขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย เพื่อให้การดำเนินการเป็นไปด้วยความเรียบร้อยและมีประสิทธิภาพ โดยเก็บข้อมูลการตอบแบบสอบถามจากครูผู้สอน โรงเรียนมัธยมศึกษา ในเขตอำเภอเมือง จ.ปทุมธานี ทางวิทยาลัยครูสุริยเทพ ฯลฯ จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย นางสาว กรรณิกา โกสั่นเที่ยง ในครั้งนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดขอความอนุเคราะห์จากท่าน และขอขอบพระคุณท่านเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

Wattayana

(ดร.วัลลภา เฉลิมวงศ์ไชย)

รองคณบดีฝ่ายวิชาการ
และผู้อำนวยการหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
วิทยาลัยครูสุริยเทพ มหาวิทยาลัยรังสิต

ผู้ประสานงาน: คุณสวภัทร ชินสระน้อย
โทร. 02-997-2222 ต่อ 1275
โทร. 081-8071339

ภาคผนวก ค

ตาราง ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ของแบบสอบถาม
การศึกษาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในเขตอำเภอเมือง
จังหวัดปทุมธานี

มหาวิทยาลัยรังสิต Rangsit University

ตารางความสอดคล้อง (IOC)

ของแบบประเมินการศึกษาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา
ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี

ข้อที่	คะแนนความเห็นของผู้เชี่ยวชาญคนที่			รวม	ค่า IOC	สรุปผล
	1	2	3			
1	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
2	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
3	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
4	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
5	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
6	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
7	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
8	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
9	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
10	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
11	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
12	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
13	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
14	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
15	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
16	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
17	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
18	+1	+1	0	2	0.7	ใช้ได้
19	+1	+1	0	2	0.7	ใช้ได้
20	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
21	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
22	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
23	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้

ข้อที่	คะแนนความเห็นของผู้เชี่ยวชาญคนที่			รวม	ค่า IOC	สรุปผล
	1	2	3			
24	+1	+1	0	2	0.67	ใช้ได้
25	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
26	+1	+1	0	2	0.67	ใช้ได้
27	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
28	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
29	+1	+1	0	2	0.67	ใช้ได้
30	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
31	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
32	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
33	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
34	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
35	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย
เรื่อง การศึกษาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา
ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี

.....

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหา การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี

2. เพื่อศึกษาแนวทางการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี

ตอนที่ 1 แบบสอบถามสภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 5 ข้อ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามการศึกษาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี จำนวน 35 ข้อ

3. ผู้ตอบแบบสอบถามได้แก่ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี

ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี และต้องขอขอบพระคุณท่านมา ณ โอกาสนี้

(นางสาวกรรณิกา โกสั่นเทียะ)

นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาการบริหารการศึกษา

มหาวิทยาลัยรังสิต

คำชี้แจงในการตอบแบบสอบถาม

แบบสอบถามฉบับนี้แบ่งออกเป็น 2 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 แบบสอบถามสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 5 ข้อ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามการศึกษาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา

ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี แบ่งออกเป็น 5 ด้าน ประกอบด้วย ด้านหลักสูตรและการบริหารหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านสื่อการสอน ด้านการนิเทศการสอนและด้านการวัดและการประเมินผลการศึกษา จำนวน 35 ข้อ

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงใน หน้าข้อความที่เป็นจริง

1. เพศ ชาย หญิง

2. ตำแหน่งหน้าที่ในปัจจุบัน

ผู้บริหาร ครูผู้สอน

3. อายุ

20 – 30 ปี

31 – 40 ปี

41 – 50 ปี

51 – 60 ปี

4. ประสบการณ์ในตำแหน่ง (อายุการทำงาน)

1-5 ปี

6-10 ปี

11-15 ปี

16-20 ปี

มากกว่า 20 ปี

5. วุฒิทางการศึกษา

ต่ำกว่าปริญญาตรี

ปริญญาตรี

สูงกว่าปริญญาตรี

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องตรงกับ

5 หมายถึง มีสภาพปัจจุบันและปัญหามากที่สุด

4 หมายถึง มีสภาพปัญหา

3 หมายถึง มีสภาพปัญหาปานกลาง

2 หมายถึง มีสภาพปัญหาน้อย

1 หมายถึง มีสภาพปัญหาน้อยที่สุด

รายละเอียดการบริหารจัดการงานวิชาการในโรงเรียน	ระดับ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	5	4	3	2	1
ด้านหลักสูตรและการบริหารหลักสูตร					
1. มีความสอดคล้องกับสภาพแวดล้อมในท้องถิ่น					
2. มีความสอดคล้องกับสภาพของโรงเรียนและสภาวะปัจจุบัน					
3. มีเป้าหมายภารกิจและวิสัยทัศน์ โดยการมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายรวมทั้งคณะกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐานสอดคล้องตามหลักสูตรการศึกษาระดับขั้นพื้นฐาน					
4. สถานศึกษามีการวางแผนการนำหลักสูตรแกนกลางและหลักสูตรสถานศึกษา ไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ทุกกลุ่มสาระ					
5. สถานศึกษาส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้					
6. ส่งเสริม สนับสนุนให้ครูปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการของผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชน และสังคม					
7. โรงเรียนมีการแต่งตั้งคณะกรรมการในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา					
8. ครูผ่านการอบรม พัฒนาและมีความรู้เกี่ยวกับการวิเคราะห์หลักสูตร การจัดทำหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้					
ด้านการจัดการเรียนการสอน					
9. ครูผู้สอนมีความสามารถและรับผิดชอบในการจัดการเรียนการสอน					
10. ครูผู้สอนมีความตรงต่อเวลาและเอาใจใส่ผู้เรียน					

รายละเอียดการบริหารจัดการงานวิชาการในโรงเรียน	ระดับ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	5	4	3	2	1
11.ครูผู้สอนมีการจัดทำแผนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ					
12.มีความรู้ ในด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียน					
13.มีความรู้ ความสามารถในการจัดทำและใช้สื่อการเรียนรู้					
14.มีการจัดสอนซ่อม เสริมให้กับนักเรียนที่มีปัญหาทางการเรียนเพื่อพัฒนาความรู้ความสามารถตามศักยภาพ					
ด้านสื่อการสอน					
15.สถานศึกษามีสื่อเทคโนโลยี และอุปกรณ์ที่ทันสมัยที่เหมาะสมและเอื้อต่อการเรียนรู้					
16.สถานศึกษามีการใช้สื่อเกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่นที่เหมาะสมและเอื้อต่อการเรียนรู้					
17.หนังสือ/ตำรา/เอกสาร สื่อ วัสดุ อุปกรณ์ ที่ใช้ประกอบการเรียนการสอนเพียงพอกับจำนวนผู้เรียน					
18.หนังสือ/ตำรา/เอกสาร สื่อ วัสดุ อุปกรณ์ที่ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เหมาะสมกับเนื้อหาสาระการเรียนรู้					
19.ครูเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการผลิตและใช้สื่อแหล่งการเรียนรู้					
20.เปิดโอกาสให้นักเรียนนำเสนอผลงานจากการบูรณาการการเรียนรู้โดยใช้สื่อเทคโนโลยีหน้าชั้นเรียน					
21.ครูมีการประเมินผลการใช้สื่อ นวัตกรรมเพื่อการปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่อง					

รายละเอียดการบริหารจัดการงานวิชาการในโรงเรียน	ระดับ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	5	4	3	2	1
ด้านการนิเทศการสอน					
22.สถานศึกษามีการนิเทศภายในเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้					
23.สถานศึกษานิเทศติดตามและประเมินผลการใช้หลักสูตรตามความเหมาะสม					
24.ส่งเสริมให้ครู ศึกษา วิเคราะห์ ถึงความจำเป็นในการใช้การผลิตจัดหาสื่อ เทคโนโลยี และพัฒนาวัตกรรมการศึกษาเพื่อการเรียนรู้ของผู้เรียน					
25.สถานศึกษามีการนิเทศเตรียมความพร้อมให้ครู ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้					
26.โรงเรียนมีโครงการนิเทศส่งเสริมให้ครูจัดบรรยากาศในห้องเรียนให้เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอน					
ด้านการวัดและการประเมินผลการศึกษา					
27.มีการแจ้งวิธีการวัดผลและประเมินผลให้ผู้เรียนทราบล่วงหน้า					
28.มีการวัดผลและประเมินผลอย่างต่อเนื่องควบคู่ไปกับการเรียนการสอน					
29.วัดผลและประเมินผลครอบคลุมการเรียนรู้ทั้งด้านความรู้ เจตคติ และการปฏิบัติ					
30.ใช้วิธีการ และเครื่องมือหลากหลาย ในการประเมินเพื่อให้ได้ข้อมูลในการประเมินอย่างเพียงพอ					
31.วัดผลและประเมินผลก่อนเรียน ระหว่างเรียนและหลังเรียน เพื่อพัฒนาความสามารถของผู้เรียน					

รายละเอียดการบริหารจัดการงานวิชาการในโรงเรียน	ระดับ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	5	4	3	2	1
32.นำผลการประเมินมาปรับเปลี่ยนการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เต็มศักยภาพ					
33.สถานศึกษามีการประเมินผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของครูทุกคนเป็นระยะๆ อย่างต่อเนื่อง					
34.วิธีการประเมินผลของสถานศึกษาได้เน้นการประเมินผลตามสภาพจริง					
35.ผู้บริหารส่งเสริมให้มีการวัดผล ประเมินผล การเรียนรู้ที่สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด					

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

ขอขอบคุณ

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ	กรรณิกา โกสั่นเทียะ
วัน เดือน ปีเกิด	19 ตุลาคม 2527
สถานที่เกิด	จังหวัดนครราชสีมา ประเทศไทย
ประวัติการศึกษา	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา ปริญญาตรีครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาสังคมศึกษา, 2552 มหาวิทยาลัยรังสิต ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, 2562
ที่อยู่ปัจจุบัน	351 หมู่ 4 ตำบลกำแพง อำเภอนนไทย จังหวัดนครราชสีมา 30220
สถานที่ทำงาน	โรงเรียนปทุมธานี “นันทมนิบำรุง”
ตำแหน่งปัจจุบัน	ครู

